

sig bortåt marken, tänkte han på en duffan för sin dotter.

Uåt marken gick han. Fären offerade senom flänker och gåsen gåswo tionde; men kalfkonerna, dolde bland förtorkade ris ögar, flarade opp wid hans brådskande steg och wädte genom sitt buller hela den sotrivande fjäderflaran.

Långe och wåt stod mannen i Wingåfers jaska, grundande, likwål fann han ingen passande duffan för sin dotter. "Hon är mig lärare", utropade han, "än min utslitna Wingåfers jaska, mitt blåthorn och min penna." — Kloka starar disputerade redan i den dunkel-sjusa sfogen, i tåflan med hwarandra om den spliternya poesiens herr ighet, ändock fann auctorn intet, som han tyckte wara wärdigt sin dotter.

"I snabbt flygande swalor och frarande kråkor, som swing'n öfwer trätopparne och utspännen edra swarta wingar öfwer ljusstrålarne, wiljen I ej höra min böna om en flänk åt mitt lifs ädlaste blomma?"

"I ruggiga enbustar! är det för mig som misstet från edra peruter utdammnar? Winken I mig om Gratiola, så sägen mig då, hwad skall jag dnka den mest sötta af alla flänketer på jorden?"

Så gåspade auctorn öfwer alla nejder. De ollongödda fshwen sam'ades omkring honom och sågo med underfamma ögon på den höga gåsten, som hödrade deras gårdar med besök; men när han åter öppnade sin mun för att gåsja, då flydde de ollongödda förfräkte bort öfwer återrenarne, och snabbare war ingen stände wind.

Swigt flydde swaret på auctorns fråga. "Hwad? Skall ej en fader weta sitt poetiska barns behof," sade han och förwånades. Men stum war sfogen. Der bodde intet echo. Hans gåspningar gingo ut åt alla håll. Han hörde huru de gåspande spridde sig, han hörde dem ännu ehuru tynande löpa i de aflägsnaste trakter. Men alldrig kommo de igen till honom. De hade alldrig kunnat säga något svar.

"Nå, så måtte wål I, höga kullerstenar, kunna gifwa mig något besked? Sägen mig, hwad skall jag stänka min dotter, när hon blifwit stor? Sägen mig det, och jag skall på edra spetsar uppbygga den ståtligaste bönshur i werlden, edert lof skall i öjas öfwer fropp-skarne; ty det skall heter om eder, I ären bönshurens grund. O kullerstenar hören I mig ej?"

"Vesor nu mer inga semitoner i fingern? Är ett infogel satt på twarje bråfande, bölände och jermande warelse i naturen? Hvem har förstummat gåsenas suatrande hör?"

På afstånd hörde auctorn många låten och underliga grymtningar. Deras förstod han att döden ännu icke hade utbredt sig till allt hwad lefwande war. Och han häpnade öfwer denna gudagrymtning.

Capitlet 2.

Djupt in i en af Kronoflogarne, eller på den så kallade Allmänningen låg ett litet enfata hus. Det war helgad åt Sentimentalitetens Gudinna, så kallade man molnet på den nya tidens himmel, hwi ket alltid wisade sig, så snart den stränga recensenten Phœbus nedgått från sin bana. Rundt omkring detta hus wårte surkullor och söpuppor, med hwarandra behagligt onwärlande. Denna nejd stödes af den önniga sirapsdagg, som hwar affon från molnet nedregnade på marken. Förbi det lilla huset rotn detta sirapswatten.

Men i sjelfwa det lilla enfata huset bodde ingen menniska. Örrarne stodo på wid gasivet. Åring alla wäggar lysste de brokigt utspidda tapeterne broderligen hwarandra. Ingen morgonrodnans purpurblå, ingen nattens storsbuswa, ingen Dianas grönlände jagtflådnad, ingen Floras blomster eller Pomonas frugtorg fanns i detta hus, blott ett ting, nemligen en, af alla färgor och tappor gjord, stor kofta.

Denna kofta såg ingen wån, ingen like på hela den trassiga wäggen. Öfwer siraps floden hängde han ensam. Åring ingen tårnas melja hode han ännu hängt, ingen duffan brann på hennes mångflistande border, ingen suck, ingen långtan; ty en sin like hode han ännu alldrig skadat.

Nu kom den susande Memodaren, vinden från den neiden, som Trånadens Gudom beherrsakar; ty gosen är sand af anden för de nya lärorna, att hälsa bygderna och såna dem, huru den höge herrskaren, den muktre Phœbus gått bort, samt att natten stundar och lustiga lekar.

Till denna nejd kom nu den susande Skämtaren; han wiste ej nu, att den sirade sentimentalitetens jubelstund, samt att purpurmolnet som bäst nedduggade sin sirap öfwer ängden, när han anlände.

Han wiste det ej. Dock märkte han snart, huru talbarren fastt ibbade sig wid warts wingar, ej wäljande röra sig eller dastra; och dryppande stodo de möfuga enbårebustarne. Då tänkte sig Memodaren ned till marken, slingrande sig fram mellan de sirapsbestänkta träden, sågande med mycken enfa d: "de wåna söpupporas border witt jag lysa och memoda i deras kassar"; och så susade han fram öfwer dem till det enfata huset.

(Fortf. e a. g.)

R o m e t e n.

N:o 3.

Onsdagen den 11 Januari 1826.

Frrikes Nyheter.

Stockholm. S. M. Drottningen, samt D. D. S. A. S. Kronprinsen och Kronprinsessan täcktes sällsbudne trettondedag jul blivissa Amaranter-Drottens affembel.

Herr Grefve Sparre, utnämnd till Landshövding i Norrbottens län, läser i dessa dagar härifrån afresa till sitt Hovsdingedöme.

En ung Baron Cederström, son till S. C. Statsrådet m. m. Herr Grefve Cederström, har nyligen blifwit utnämnd till Kammarherre hos S. A. S. Kronprinsen.

Förlidne onsdag gafs operetten Figaros Bröllop. Efter en längre tids hvila återsåg allmänheten denna täcka piece; men återseendets behag swarade ej emot det ndje musikaliskaren njöt, ty, oaktadt hufvudrolerne, hvar för sig betraktade, gafs wäl, måste man dock beklagligtvis tillstå att uti det hela saknades lif och hållning, så undgängeligen nödige wid executionen af detta qwicka och glädliga stycke. Måhända bidrog härtil mycket, att Cherubins interessanta role, den allmänheten varit wan att se så förträffligt gifwen af fru Lindström, som hastigt slutnat, nu spelades af fru Almsjöf, hwilken icke tyckes äga nog rik och utbildda förmoda att gifwa densamma. En på affcherne och i dagbladen förskonen utlofwad balette, uteblef alldeles.

Om Näringsfriheten.

Under riksdagen år 1815, togo de häftiga debatterna om allmän Näringsfrihet samt om Sträfsättningarnes upphäwande sin början, hwilka sedermera sbrantlato regeringen, att, under Commerce-Collegii uppsigt låta afgifwa ett förslag till ett nytt Handwerkeri-Reglemente, hwilket och wid sista riksdag till ständernas handläggning öfwerlemnades. Detta, i förening med stersaldiga enskilda motioner öfwer ämnet, remitteradt till förenade Lag- och Deconomi-Utskotten, framkallade ändligen ett fullständigt project till förordning angående såwät handwerkarierna som handeln i riket, författadt till det mesta af nu mera allidne Justitie-Umbudsmannen Ehrenborg. Efter åtskilliga öfwerläggningar inom riksständerna, blef detta project, med några tillädes förslagewis antagna jämföringar och ändringar, af ständerna gilladt, och, i önskningswäg, till Kongl. Maj:ts nådiga stadfästelse i underdånighet framlagdt. Häröfwer har dock Kongl. Maj:tt allt hittintills ännu icke täckts fastställa eller kungöra sitt nådiga beslut. Således bestå ännu våra strän oförfränkta, och de författningar som affe dem bibehålla sin gällande kraft.

Sträfnrättningarne härleda sig, såsom bekant är, ifrån medeltiden, och, i trots af de förändringar de undergått, bibehålla de ännu omistännligt ett utseende, hwilket erinrar om detta deras ursprung. Liksom alla andra inrättningar från denna tid sålder, äro de barn på en gång af behovet att flydda egen säkerhet, samt det wänta begäret efter vidare utbildning. Härifrån de nästan ordensmåliga ceremonier, bruk och Gerkommen, genom hwilka, inom en stad, hwarje strä söt sig närmare och fastare tillsammans och trödde ut innerliga förbindelse med samma

frå i alla öfriga städer. Och derifrån äfven de anstalter som widtogos, att åt mognade män öfverlemna hela den färdighet i handverket man förvärfvat, och det anseende hwilket deraf war en följd. Detta anseende och ännu mera öfvertygelsen om den kraft, som hwarje enskildt förvärfwade genom sin nära förening med ett stort antal fräbröder, gaf också hwarje sådan mera frimodighet i alla sina offentliga yttranden och handlingar, och derigenom framträdde snart ur dessa fräbrödergen det fria Borgareståndet, hwilket egentligen ehuru småningom förkrosade Feodalismen. Naturen af ett Skrå tvingade hwarje sådant att nedslå sina bopåtar i städerna, inom hvars murar de säkrast kunde finna trygghet till lif, personlig frihet och egendom, hwilket war ändamålet för deras förening, samt oundgänglig för att kunna göra framsteg i handverket. Då dessa stadsboer, i följd af de förmaner hwarje Skråmästare ägde, snart öfvertröffade dem hwilka närde sig med samma handverk på landet eller utom städerna, hemtade äfven landsboer som dertill woro i tillfälle, hellre sina förnödenheter af handwerkerivaror från städerna, och de fordom på landsbygden idkade handwerk förhöll, för att i stället blifwa uteslutande stadsmanna näring. Härmed framstod det tredje, eller borgareståndet fulländadt, och dermed trädde städerna — hwilka nu mera upphörde att wara blott fasta tillflyktsorter wid krigiska anfall —, i ett industrielt wexe förhållande till landsbygden, derifrån de emottogo hwad der frambragtes i rå ämnen, och lemnade dem åt denna tillbaka bearbetade samt brukbargjorda för wisa behof eller njutningar.

Uppå skillnaden mellan statsmannas och landtmanna näringarne, beror helt och hållet Borgareståndets tillwarelse, såsom det statsselement, hwilket förädlar och afsätter de för hand warande produkter. Igenom drifwandet af handwerk och handel inom städerna uppstå så kallade Borgare, hwilka ingått i skrå, till att så mycket tryggare och bekwämligare utföra detta, samt för att erhålla Borgarerättighet bestämmt wisa föreskrifter, hwilka kallas Skråreglor. Det är således otwiswelaktigt, att skråinrättningen såsom Lag- och Deconomi-utskotten uti inledningen till sitt förslag bestämt det, icke är något oafsluteligt wiskor för tillwarelse af ett Borgarestånd, och således ej heller kan innefattas under

de detta stånd tillkommande privilegier, utan att densamma, hwilken endast genom Konungens bekräftelse wunnit allmän helgd och gällande kraft, också af Konungen, när han finner det nyttigt, kan upphäwas. Flere af borgareståndets ledamöter, som welat gifwa yrkandet om en förändrad Handwerker-Ördning anseende af angrepp på sieswa ståndet och dess frihet och rättigheter, hafwa genom dessa grundlösa påståenden, wäckt en bitterhet och ensidighet i behandlingen af frågan, hwilken säkert bidragit dertill att af allsammans ännu icke blifwit något resultat. Men å andra sidan kan icke nekas, att näringsfrihetens yrkare föränledt denna bitterhet, dels genom deras allt för häftiga och långt sträckt ut, dels också derigenom att de welat alldeles nedrifwa gränsskillnaden mellan landtmanna- och stadsmanna-näringar. En sådan fördran innebär onektigen ett förnärmande af en redan, genom helgden af rikets grundförfattningar, försäkrad rätt, och kan icke — hwilket de förnärmade utskotten, uti inledningen till sitt förslag, mycket riktigt yttrat — tillwägabringas "annorlunda än i sammanhang med en förändring i grunderne för Borgareståndets representation samt för Städernas styrelse och dess afböning." — Med borgareståndets constitution hos oss, såsom en ingående del i statsrepresentationen, medföljer nemt. dess rättighet att styras och dömas af sine likar; men hwilken rättighet grundlägger skyldigheten att sieswa af böna sina styresmän eller magistraterne. Möjligheten dertill är beredd endast genom den uppdragna skillnaden mellan stadsmanna- och landtmannayrken, hwilken möjlighet alldeles skulle upphöra i fall ej de förwa hållas oförfränkta. Ömsidigheter, för Sverige egna, göra häfwandet af sadesa skillnad knapt verkställbart, samt obilligt att genomdrifwa i all sin stränghet. Detta dock mindre af det skäl att flere städer drifwa landtmannandring, — ty användandet af den åt städerna skänkte jord, till odling af spannmål, då den är ämnad till plantering af färgstoffer och andra fabrikswårter, är blott ett missbruk, hwilket icke grundlägger någon rätt — utan isynnerhet emedan wårt fädernesland är så glest bebudt, och har ett så inifränkt antal städer, att landtboarnes behof af de nödigaste handwerkerivaror ombiligen skulle kunna fyllas, om de uteslutande endast från städerna borde afhentas. Men att förlita dessa båda motsatta fordringar innebär swårigheter, dem endast en lugn betänksamhet och grundlig kannedom af de wigtigaste förhållanden kan lösa.

Swad Skråförfattningarne angå, hafwa de wisserligen en god och en elat sida. Till den förra höfsta handtwerkarierna sjelfwa, som mellan bearbetarne af svart och ett; att de beredt en bättre undervisning och utbildning af det handalag, hwilket hwarje handtwerk erfordrar; försåkrat allmänheten, att icke någon handtwerkwara bär blifwa frambragt af andra än dem, af hwilka man kan hafwa anledning att förmoda det de lemna ett godt arbete; satt den som dock erhållit dåligt arbete i tillfälle att deröfwer klaga och få rättelse; betryggat åt handtwerkshafaren frihet från intrång i sin handtering, och, i förjöd deraf, grund'agt hans wälmåga och sjelfständighet. Deremot måste man räkna till den förderliga sidan, det monopoliska som Skråförfattningarne medföra, mot den naturliga af alla mänskliga friheter, neml. användandet af förwärfwad färdighet till egen och de sinas bergning; att härigenom en wis inskränkande corporationsanda inrotat sig hos handtwerkarklassen, ofta hinderlig för widtagandet af betydliga uppfinningar till förbättring af arbetsfättet; att härigenom wisja ganfka skändliga uppträden förantledas, t. ex. den så kallade Bönhasjagten m. fl.; att äfwen den mest utmärkta skicklighet, af skråbruken tillbakahålles från egen werksamhet, genom de bestämda, i flere fall alldeles onödigtwis tilltagne läros och gesäll-åren; att erhållandet af mästerskap är förenadt med ganfka stora och orimliga afgifter; att warornas uppstegrande, till ofskälliga priser, blifwit lemnadt åt skrämslarnes godtycke, och slutligen att dese mästare sjelfwe ofta äro släde i heroende af deras arbetares, iynnerhet gesällers wälbehag, bland hwilka, enligt ofta förnyad klagan, flursthet, lättja och ofedligt uppförande i sednare åren mycket tilltagit. — Då fråga nu uppstått om förändring af skråförfattningarne, bär man sträfwa dertill, att desamma uppgifna fördelar, så widt möjligt, bibehållas och ännu mera utvecklas, men deras olägenheter undanröjas, i fall man uppriktigt will, att omstapningen skall leda till en werklig förbättring.

(Slut e. a. g.)

Nomanen Spader Dame är, i Tyss öfversättning, under toppet af sednast förflutne December, i Berlin utkommen. Den ryktbara författaren Friherre De la Motte Fouqué har sjelf öfversatt densamma. — Fru Amalia von Helwig har redan lagt sista handen wid sin öfversättning af Fritziöfs Saga. Den skall lemna prästen, uti ofwannämde stad, innan slutet af innewarande Januari månad. — I allmänhet skall hägen att lära Swenska uti Tyssland allt mera utbreda sig. En derstädes befintlig landsman herättas wara öfwerhopad af sådana, som hos honom söka undervisning i wårt modersmål.

Försköt till en teckning af ätskilliga det förflutna årets Händelser.

N:o I.

Oretiska Frihetskriget.

I Scenen.

Turkiska Lageret.

En Turkisk befälhafware. Hakan, Mehmet, Zulcha.

Befälhafwaren. Huru många skälar af de otrognas dron äro fallne i de rättrognas obeskäddade händer?

Hakan. De räkna sig såsom insfaltade till lika antal med justiernorne på fästet.

Befälhafwaren. In såsom oinsfaltade?

Hakan. Till ett lika antal med 5 gånger de rättrognas segrar, 2 mindre, samt 3 gånger Jacobs brunn i öfwen.

Befälhafwaren. Godt. Är Mehmet här? Mehmet (kastande sig ned på jorden.)

Han ligger här framför dina fötter i 7 och en half alm under jorden.

Befälhafwaren. Godt. Så gadt då till de otrognas läger och förkunna, att likasom detta stoft i min hand i luften kastadt förskingras, så skola äfwen de upproriske, i fall de fortifara i sin gesträfwighet, förbrändade warda; men om de sig dömjuka, skola de, på samma sätt som detta stoft, förwandlas till en frugtbarande jord, der de skönaste granater och persikor uppodra, Sultan war och deras herre till en söt lukt och förnjelse.

Med mig. Jag stöndar att på min lydnads
flygande famel genast uträtta din befällning.

Passan. Låt nu min själs dyraste klenod
inträda, att hon må förnjä sin herre med sin sängs
öfrlikneliga behag.

Zu e i ha, (in'ommer. Hon framförs till ett hy-
ende. Säger harpan och sjunger.)

Wid morgonrodnans hjerta, sin sönna älskarinna,
Låg dagen änn och sof.

Ej solens tårnor ännu begynt uppå att spinna
Sin guldråd i hans hof.

Ännu sin ägg ej boppnat de hvita tulspaner,
Wid stjärnans granna låg.
I dagstuveter glänste bergskullarnes diwaner,
Der dinnans matta låg.

Ej österns Pascha ännu sig prydt med molnens
swansar

Och stjärnarnes turban.
På flodens marmorflöwa låg mellan blomsterkransar
Så still den hvita swan.

Ännu vinden ej på fältet, som löga palmer fröna,
Begynt slå snabba språng,
Då nästergatu i lunden för rosen i det gröna
Söng så sin äfledsång:

O att du fätt wingar

Du tjuvande ros,

Så kunde du följa med mig dit jag swingar

Min lös.

Äck, sorgsen jag klagar;

Ty solen mig jagar

Undan din blick.

Dwar du står på din tufwa,

Och kan dig ej höja som stögarnes dustba,
Som jag, öfwer jorden, att hemta hwar helst du
behagar

Din spis och din drid.

Wid mulden fastnaglad ej vinden dig här
Hwartzhest du begär.

Sångarn stä till sin plåga

Wingarnes rörliga par,

O! att han stä i den låga

Mullen hos dig bröja qwar.

Wära och blomma och slå wid din sida,
Fridas och lida,

Och i din famn, undan stormarnes hot,
Låt döden emot.

Hwi klandrar du, war rosens swär, de öden,
Som bjuda os att stigas alla dar?

I saknans bitterhet bor ej blott öden,
Der också lifwets fröjd sin söma har.

Des mer wälkommen blifwer mörkessunden,
Des mera dyr hwar fröjd för våra bröst.
Äck, när jag ser dig åter här i lunden,
Blir allt mitt fordnä qwar i glädje löst.

Äck! sate du på tufwan med mig fången,
Och winglös såsom jag i boja låst,
Då mer ej gladde mig den ljufwa fången
Ifrån din mund i midnattstundens fest.

Ej till ditt eget nöje blott förlänte
Dig himlens mildhet denna sönna röst,
Säg mig hwartill din hela fångkonst tjente,
Om den ej gbt sin fröjd i andras bröst.

Lev för din sönna, men också för werlden,
Debdlig gör hwarenda myrentund.
Wälkommen hit tillbaka se'n från färden
Och tag besödingen utaf min mund.

Befälh. O du rosenanlete, du jasminbröst,
du häfwande cypress, fostrad wid konungsliga
strömmar, jag swär wid behaget af dina narciss-
ögons outslädliga glans, wid din hjesas ambras-
lockar, af hwilla hwarje härstrå är mera wärdt än
alla nattens stjernbestredda härslåtor, att en gång
upphöja dig till drottning af det rika Arabien.

En Tartar (inträder). Och dig will Sultanen,
genom detta sifvesnöbre, upphöja till konung öfwer
öde Arabien.

En Swenskt Doctor (suckande).

Så wandra våra stora män,

Ur huset in i fluggan.

(Fortf. c. a. g.)

På tidningen Kometen för innewarande år
1826, kan, i Herr Normans och Engströms bok-
handel, prenumereras med 5 Rdr Banco, släm-
pelafgiften inberäknad. Ett litet antal exemplar af
stjernens årgången 1825, är, emot en afgift af
1 Rdr 24 s. Banco, ännu att tillgå. Requirenter
i landsorterna betala serkildt 2 Rdr nämnde myn-
fört, för en hel årgång, i Postförwaltares-ars-
wode.

Stockholm, tryckt hos Carl Gustaf Holm, 1826.

R o m e t e n.

N:o 4.

Lördagen den 14 Januari 1826.

Teatres Nyheter.

Stockholm. För första gången under denna abonnemangstermin uppfördes, siffridne onsdag, En delfallet på kongl. Theatern. Musikken är förut allmänt känd. Allt hwad som hör till costumer och decorationer, war ordnad på det utmärktaste sätt, i synnerhet war Männsens-decorationen uti tredje acten förträfflig, samt lemnade ingenting öfrigt att önska för illusionen. Sjelfwa Delfallet hade icke samma lycka. Detta kom antingen för bitida, eller war det för knappt tilltaget; ty utom snön som synnes på Hr Sällströms hatt och kappa, hade flere åskådare wist icke kunnat ana, att det för aftonen war indwäder på Theatern.

Stycket gafs wäl, ehuru med ombytte personer. Mansell Wiberbergs role speltes af fru Lindström, med i sanning ingen förlust, i afseende på action; Hr Lindmans af Hr Cederberg, hwilken dock icke syntes riktigt uppfattat sin role, utan stundom förföll till tonen af en werkligt småsdt petit-maitre; samt Hr Fablgrens af Hr Kinmansson, d. y. som wiserligen spelade bra, men ej kunde fylla Hr Fablgrens plats hwilken, må hända, af wår theater-personal icke kan fyllas.

Balletten uti piesen war rätt fäst och utfördes wäl; men allmänheten war denna afton icke stånd för applaudisementer; ty hwarken spelande eller dansande rönte prof af de bifall de förtjente och med rätta bordt erhålla.

Recension.

Trettondagsafton eller Hwad ni will. Skådespel af William Shakespeares. Öfversättning af Joh. Henr. Thoman der. Stockholm 1825, 179 sid. 8:o.

Det är med synnerligt nöje wi annåla denna wig-tiga förökelse af wår litteratur, denna wälkomna skänk för hwarje älskare af det samnt sönna, samt denna nya anledning för Stockholms Postens recensent att pladdra ensaldigheter. — Närwarande Shakespearska Lustspel, enligt hwad utgifwars och commentatorer påstå, det sista stycke wår mästare hand fulländat, hörer till samma art, som det för någon tid sedan meddelade Hwad ni beagrar, eller är en dramatiserad nowell, framställd i glansen af den mest äberiska poesi, såsom utroct af innerlig ungdomsfriskhet och oflyldig sommargladje, ehuru med en mera finnrik utspunnen intrig och med inblandning af flere rent comiska characterer och situationer. Benämningen Trettondagsafton, har afseende endast på styckets första representationsdag, icke någon hänfigt på dess innehåll. — Öfversättningen är utförd med lika, om icke tilltagande färdighet, med samma frihet och dock samma trohet mot originalens anda, som de föregående styckena.

Handwritten signature or scribble, possibly 'Högberg'.

Förlo till en teckning af äppelns
Ga det förflutna krets Handelser.
(Fortf. fr. H:o 3.)

N:o 1.

Grekiska är beteckning.

2 Scenen.

Turiska Lagret.

Rådplåning. Grekiska hären. Odysseus, Kolofostroni, Ni-
tita.

Odysseus.

Nej, säger jag, på öppna fältet hären,
Som flöpp på hafvet, lättare förklings,
Af fienderna ombärfd. Trånga påsen,
Och fjellets mur och skänka bättre värn,
De flegra äfwen moder hos soldaten.

Kolofostroni.

Smyggvägen alltid var din väg och fruktan
Din följelagare. Är Grekers anta
Mot Turkomännens ringa, tusendubbel
Är deras mod. Dertill siffert intens hand
Och låna will rättwisans skarpa svärd.
Der kämpa slafvar, jagade af slafvar,
Här fria söner utaf Grekaland.

Odysseus.

Ej mod med öfvermod man må förblanda,
Det rätta mod är wisedoms trogna syster.

Kolofostroni.

Den sege fallar allt som modigt wägas
För öfvermod, se f alltid wankelmodig.
Öfr som er lyfter. Jag min häremagt drager,
Om också ensam, ut på öppna fältet;
Mig kan ej hända värre än att falla.
Men der jag stupar äran med sin frans
Den blodbestänkta locken skall bepryda.
Ni hört min tanke och som Pelion,
Som öfva sjelf orubblig den är.

Nitita.

Ei ens, men allas röst som bud här galler.
Bär första pligt är lydnad mot det hela.

Kolofostroni.

Ett helt då skulle sinnas, hwad är Grekland?
Hwad ären I, en hop af rymda slafvar,
Som blott mitt svärd förmår mot Turken flydda;
Der swaghet råder, klingan herr är.

Odysseus.

Ö der ett slafveri mer grymt än Turkens,
Wäl änn af ord blott föddt, det nog med tiden
Får kropp och värer till en gråsig jette,
Som slugar allt.

Kolofostroni.

Och äfwen dig på köpet.

Odysseus.

Det swaret kostar blod (Han var sin säbel, Kolofostroni
äfwen ja. Nititas kastar sig en ellan dem)

Nitita.

I himlens namn och wd den jord er fostret,
Wid frihets spåda ros och lagerns frans,
Wid sådrens hjeltar och de fornda minnen
Jag er besvär, o siffen, siffen er.

En Grekisk officer (intommer)

En gesandt från Turkiska arméen.

Kolofostroni (intogande jemte de
an ra sina platser)

Låt honom tråda in.
Medme råder.)

Tala! hwad är ditt ärende?

Med me d. Genom sin herre och kejsare, en Gud
på jorden, en widfrågad stormågtig kejsare i Ba-
bylon och Judeen, från begynnelsen intill ändan,
en konung öfwer alla jordens konungar, en stor ke-
ning öfwer hela Arabien, Egypten och Morernes
land, en född triumferande konung i Jerusalem,
en hjette och ägare till vår wäldige stad Stambul,
hvilken innehåller 1659 gator, 90 hospitaler, 1000
allmänna badhus, 997 wattubrunnar, 120 torg,
115 kejsarliga stall för mulåsnor, 480 wårdshus
för fremtingar, 1652 stora och små skolor, 1600
quarnar, 4122 mosqueer och kyrkor, med en om-
krets af 4 mil och en ringmur af 360 torn, erbtra-
från de kristna och deras hustrur och barn, hvilka
inför våra ögon blefwa strangulerade och nedbugga-
ne, huder den wäldige Paschan af fem hästswansar
eder och edert upproriska anhang på det högtidligaste,
att om I förtfaren i eder motsträfwighet, är han
sinnad, att genast öfwerfalla eder med en styrka
af 13 Paschar och en million 300 tusende man till
häst och fot, och utöfwar på eder ett oerhördt tyran-
ni och Turkiskt wäld, genom eld och brand, röfwan-
de, mördande, fångande, dränkande, halshuggande

och förvånade, så att jag då edert folk stola, liksom
dessa stoft af min hand kastadt i uften, ewigt för-
slingrade och förintade warda; men om jag eder be-
mjuken, stolen jag, liksom detta stoft, förwandlas
till en fruktbarande jord, der de skönaste granater
och persikor stola planterade warda, Kejseren, wår
och eders Herre, till en söt lukt och förnjelse.

Kolokotroni. Du wäntar svar?

Mechmed. Ja.

Kolokotroni. Här har du det skurf. [Han ka-
star stoftet i ansigtet på gesandten.]

Mechmed.

Ne och förbannelse! Er kristna hundar
Skall sol n blija änn i dag i liktåg.
Swar lålla fårgas utaf edert blod.
I jordens bröst med röda blodbotslåfwer
Skall ewigt ristås dert neder ag.

Kolokotroni.

Jag re'n på förband tänker mig den heder,
Att mina bron som ambassadeurer
Till Storsultanen skicka så i dag.
Gå!

3 Scenen.

Odyseus [ensam; fogstrakt.]

Jag denna förddmjukesse ej längre
Will hårda ut. Att Kolokotron söker
Att lägga under sig, för att se'n herrska
Som ewaldsherre. Split och ewigt agg,
Se der all stridens frugt. Nej, wida bättre
Då är att vara Muselmännens slaf,
In bo bland swekets snaror, afundsjukans
Och hatets ormar, i en mördarkula.

4 Scenen.

Samma trakt. — Odyseus. — Eurschid Paschas dotter i
mansdrägt.

Eurschid Paschas dotter.

Man säger qwinns till all annan öfwergår,
Så wisa nu ditt mästerverk. Här nalkas
Odyseus dig. Låt, när han blir dig warse,
Den bresta frugtans tillfång bölja vinden,
Flyg opp som dufwan, då hon ören ser.
Läses på ett papper. Odyseus blir henne warse och när-
mar sig intill henne; — hon far förträdt opp.)

O himmel! jag förlorad är.

(Släppet papperet och will fly.)

Odyseus. (brar sitt swärd)

Stå, stanna — eller döden.

Pasch. Dotter. (på änd)

Nåd!

Odyseus.

Stig opp, — hwem är du?

Pasch. Dotter.

Jag intet är och allt.

Odyseus.

Är du då djefwuln sjelf?

Pasch. Dotter.

Idenna stund ett intet; men i går
En herrskare af många, rika länder.

Odyseus.

Skurf, till bekännelse jag nog skall weta,
Att tvinga dig förutan undanflogter!
Säg, hwem du är!

(Hon aftager sin hjälm)

Hwad! — en qwinna?

Pasch. Dotter.

Ja, och mer än qwinna.

Odyseus.

Hwem söker du?

Pasch. Dotter.

Den tappreste af hjeltar, änn ej sedd
Af denna blick, dock lefwande för tanken,
Som solen för den blinde med sin wärma.
Den ryktbare Odyseus!

Odyseus.

Om! hwad will du honom?

Pasch. Dotter.

Jag honom göra will ifrån en klippa,
Som Turlomannens wågor öfwerstötta,
Till högsta fjell som himlen fannat kan.

Odyseus.

Du?

Vasch. Dotter.
Just jag.

Odysseus.
Ha! ha! ha!

Vasch. Dotter.
Så fåm då detta smycke.

Odysseus.
Himmelsta magter! Curschid Vaschas dotter!
Då här?

Vasch. Dott.
Min kärlek gjort mig djerf. Uti ditt stöte
En hemlighet jag ägget. Detta hjerta
Blott för Odysseus, blott för honom klappar.
Jag honom söder. Uppå högsta toppen
Af faran står jag. Nu jag allting vågar.
Swag quinnan är. Jag ensam står här för dig;
Men fresta ej att bruka emot mig
Din magt. Ett medel ännu har jag qwar,
Du eller jag — (blottar en öf.)

Odysseus.
Håll underhöna quinna, håll!

Vasch. Dott.
Wäl, för mig genast till Odysseus.

Odysseus.
Framför dig står den man du efterfrågar.

Vasch. Dott.
O himmel! är det möjligt?

Odysseus.
Ej möjligt blott, men sannt.

Vasch. Dott. [beträffande honom.]
O mer äm sannt.
Hvi har jag icke förr det funnit.
Men frugtans moln betäckte mina bildar —
Jag öfden endast såg; men icke lifwet.
[Upptrager papperet från marien.]
Läs detta bref, o ädte man, och se
Hwad kärlek kan förmå; det är från Sultan.

Odysseus [läser:]
Hwad! Furste öfwer Morca?

Vasch. Dott.
Så Moldau och Wallachiet.

Odysseus.
Desutom penningar och gods —

Vasch. Dott.
Allt hwad du önskar och ditt hjerta ärrår.

Odysseus.
Men Sultan icke är att lita på.

Vasch. Dott. [fattande honom
hand.]

Odysseus!
Hwad deri brisier, tro mig, kärlek fyller.
Du tvekar, wäl som gläslan sjelf mig tag.
Du länge nog har ägt min bästa del,
Mitt eget hjerta, nu det öfriga
Du och må taga. — Kom! jag följer dig.

Odysseus.
Wi wilja saken noa öfwerwåga,
Om ond, wi den förkastä, god den gilla,
Tag på dig hjelten, — kappan swep om dig.
Sätt uppå tungan tyfnadens infegel,
Att ej du röjs utaf ditt tungomål.
Då så wi gå.

Vasch. Dotter. (för sig sjelf)
Allt syns mig gyma.
Tweckrägens surie öbesläppt bland befålet,
De Musumänners här i anmärcke, — modlös
Soldaten, och till slut Odysseus, råfiven,
I snaran fångad; — intet återstår.
Förr'n solen bergas uti westerns stöte,
Jag lämnad är och Grekland mer ej till.
(De gå

(Fortf. e. a. g.)

På titningen Komercen för innewarande år
1826, kan, i Herr Norrmans och Engströms bok-
handel, pr numereras med 5 Rdr Banco, slän-
pe afgiften inberäknad. Ett litet antal exemplar af
sjernfels årgången 1825, är, emot en afgift af
1 Rdr 24 s. Banco, ännu att tillgå. Requiriten
i landsorterna betala serfiskt 2 Rdr nämnde myn-
dhet, för en hel årgång, i Postförwaltars-
mode.

Stockholm, tryckt hos Carl Gustaf Holm, 1826.

R o m e t e n.

N:o 5.

Onsdagen den 18 Januari 1826.

Skrifves Nyheter.

Stockholm. S. M. Konungen gaf förlidne måndag en stor dejeuner dinatoire på Rosendat. Spisningen war för första gången i Nya Slottet, hvars nedra våning nu är alldeles färdig. Inredningen deraf är utförd med mycken smak, och ganska praktfull.

Wår utmärkte landsman, den stora språkforska-
ren, Cancellierådet Matthias Norberg, afled i
Upsala den 11 i denna månad, i en ålder af 79 år.
Hans litterära förtjenster och widsträckt kunskap
i den orientalistiska litteraturen hemittas af hans ut-
gifna arbeten, och äro lika kände utom som inom
fäderne-landet. Hans namn skall alltid nämnas med
vördnad af alla sanna lärdomsöfvere, oaktadt allt
bemyndande hos en smuttig skribent i födra delen af
riktet, hvars plumpa frejt med sig self och sina eg-
na af alla andra olända förtjenster, länge gifwit
grundad anledning att förmoda, det en pathologisk
åtgärd wore för honom och hans förstånd bruk den
stänligaste.

På Hr Hjortsbergs recepte, förliden må-
dag, uppträdde åter på scenen den bekanta och af
mången med långtan emotsedda dramen Siri Bras-
de och Johan Oplensstjerna. Huset war fullt;
men ehuru wid selfwa stycket förenade sig minnen
från Swenska theaterns mest lysande tider, råbdes
och ej det lifliga deltagande och det högre interesse
man kanske hade väntat. — Hr Hjortsberg
mottogs af allmänheten på ett sätt, som swarar
emot hans stora konstnärs förtjenster. — En om efter-
piece gafs Kalifen i Bagdad, hwarvid höll den
skänad, emot förra representationer råbde sig att
mansell Wäderberg, som spelade Fatme, redan
wid sitt första inträde på scenen synnes satisfierad.
Naturligtwis tilltog detta under spelets fortgång.

Hela den Kongl. Familjen täcktes denna afton
hvissta spectaklet.

Om Närings-Friheten.

(Slut. fr. N:o 3.)

Desa fordringar äro — isynnerhet med iakttagande
af de partiella förändringar, om hwilka riksens ständer
sig förenat, — temmeligen väl uppfyllde, i det ofwane
nämnde förslaget till bestämmande af Näringsfrihe-
ten, som Lag- och Deconomi Utskottet utarbetat.
Med grundad öfvertygelse, att handtverkeriernas
bästa tjentligast och med mesta sakkännedom besörjes
af handtverkarne selfwa, och att lärningarnes wun-
na färdighet tillförlitligast afges af dem hwilka
lagt hand wid samma yrke, utan att de dock af strä-
band behöfwa wara tillsammans hållna, föreslås att
en art municipalstyrelse öfwer handtverkerierna,
eller att en Handwerks-Societet må inrättas,
bestående minst af 9 personer; men hwilken och
kan wara talrikare när behöfwet så fordrar, d. s.
när i någon stad idkas flere slag af olika hand-
werk; ty naturligtwis kan icke en förening t.
ex. endast af stråddare, Romakare, sadelmakare,
murmästare, smickare, glasmästare, garware, fär-
gare och slagtare, döma öfwer en bokbindares, en
juwelerares, en smeds, en swarwares, ic. skickighet.
Ensidigheten i bedömandet af lärningarnes framsteg,
är således förekommen genom förslaget att societets-
tens personal får ökas. Men att denna societets-
icke måtte kunna fatta obilliga beslut, och således
åter omdanas till ett, mot de gamla blott olika mo-
difieradt strä, är det äfwen yrkadt, att wid des-
sammankomsten alltid skall föras ett protocoall tillgång-
ligt för hwar och en som utforrar det, med rättig-
het till des allmångbrande, så att Handwerks-Socie-
tetens åtgärder, liksom alla andra auctoritetens, må
kunna underkastas allmänna opinionens kontroll. W-
dare, att icke liksom hittills, en ofgjord fallenhet, e,
alltid sina nabbare framsteg, må hållas tillbaka li

Ja länge, som tids- och odugligheten, är, med
uppbåswande af en på förband och för alla sja be-
stånd lärotid, föreslaget, att en swar i lära antagen
öfwerenskommer om sina läroår genom ett contract,
ingånget emellan mästaren och lärogeßens målsägande,
i hwilket äfwen alla andra öfwerenskomna wilstor
stola upptagas. Projectet om sådana aftals up-
rättande är onekligen wälgränd, då den god-
tyckliga behandling för hwilken lärogeßarne varit
utifatte, så wäl af mästaren sjelf, som hans huf-
vud och gesäller, hitills afhållit så mången far
att egna sina barn åt handwerkareståndet, hwilket
dock, enligt sin natur, ger den fastaste försäfran om
sjelfberoende bergning. Rättighet att blifwa gesäll
lemnar nämde förslag åt den, som fyllt 16 eller 18
år och utjent de i contractet öfwerenskomna läroår,
när han uppwisar inför Handwerks-Societeten ett
förfärdigadt arbete, hwilket denna godkänner. Men
i afseende på öfriga föreslagna reglor rörande ge-
sällerna, torde de anmärkningar befinnas wälgrund-
dade som i ständernas plena gjordes mot föreskrif-
ten, att gesäller stola städias på halft år och i allt
så under tjenstehjonstidgan, endast med undantag
att på dem icke må kunna användas husaga. Ut-
utom det att ett sådant gesällers förslutande i jem-
likhet med tjenstehjon, med drängar och pigor, i af-
seende på drifwandet af ett yrke, som berättigar till
deltagande i öfwerläggningar om statens angelägen-
heter, tyckes wara temmeligen obilligt, skulle detta
stadgande ofta sätta handwerkarmästaren i förläga-
het, då han naturligtwis wid ingången af hwar-
je ha får icke kan förutse, huru många arbetare han
under det samma kan komma att behöfwa. Hand-
werkarmästarens verksamhet beror neml. hufvudsak-
ligast på de beställningar han erhåller. — För att åter
såsom handwerkarmästare winna hurskap, måste ge-
sällen, sedan han uppnår 21, eller, efter ett åter-
natligt förslag, 24 år, aflägga ett nytt arbetsprof
och desutom bewisa, att han har god christendom-
hurskap, skrifer wälig stel och kan räkna quatuor
species i enkla tal, samt gjort sig känd för nyfiterhet
och god fragd. Men hurskap eller rättighet att för
egen räkning drifwa handwerk må äfwen sölas och
winnas af andre in- eller utländske män, och äfwen
af winnor de der äro sine egne målsmän, utan
att förut hafwa genomgått läro- och gesällår, med
wiltor likwäl att inför Societeten aflägga godkänn-
ligt prof af insigt och färdighet. Äfwen så må enka

efter afliden mästare äga att, så länge hon i enka
färd förb ifwer, medett werksesäll drifwa manne-
handwerk, och må det ej mindre i stånd den so-
wäl försluta förslag till drifwande af handwerk, ut-
derom öfwerenskomma med en redan blifwen mäs-
re, eller med sådan gesäll som är i stånd att mäs-
prof aflägga. Men så wda dessa wiltor icke upp-
fyllas, må enligt ifrågawarande förslag, ingen an-
nan än ordentlig mästare, med begagnande af gesäller
och läringar, i städerna drifwa handwerk. På
detta sätt skulle alltså all möjlig frihet att draga
nytta af förwärfwad färdighet, förenas med orde-
ning och betryggande af redan förwärfwad rätt.

Men utom allt detta innehåller Lag- och Economis-
Utskottens betänkande äfwen förslag till bestämmande
af de omständigheter och wiltor, under hwilka det
må stå handwerkare fritt att på landet anlägga sin
werkstad; widare till uppbåswande af hwilka hand-
werkier må på landsbygden idlas af så kallade
Öerningemän, och till regor för dem; till antydande
de af hwilka producer må af landtmän sjelfwa be-
arbetas och till salu utbjudas, samt slutligen ett
förslag till en ny Handelsordning. I den gifwa
föreskrifter för bildandet af Handels-Societeter, an-
gen särskilda i och för sig sjelfwa, eller i förening
med Handwerks-Societeterna; om hwilka personer
må drifwa handel och under hwad wiltor, samt
hwad erfordras för att souer handlande kunna winna
hurskap. Wisserligen kan ställigheten att drifwa han-
del icke, så som i fråga om ett handwerk, med nö-
got framwisadt prof eller mästarewäcke styrkas; men
att, såsom Utskotten gjort, föreslå en examen en-
dast i fädernslandets historia och statistik, m. m. tor-
de wara betänktigt. Handen är ju ett rent af prac-
tiskt yrke, och endast theoretiska kunskaper kunna ge-
nom examen ådagaläggas. Wäst torde alltså wara,
att, jemte bestämmandet af examen, det fördrades
betyg på någon wäl anwänd tid, såsom biträdande
i satubod eller på conto'r, samt öfwer derunder wä-
sad redlighet, uppmärksamhet och ådagalagd wana
att föra böcker, för att på egen hand drifwa hufvud-
sak, wid någon wäl wott åter som kanske icke
behörigen torde kunna stundas längre fram än till
25 år. Det är icke sörre fördet att få unga om-
no handlande, än det är att i hwad lefnadsyrke som
best fördes med personer utan stadga och erfarenhet.
Ännu trenne omständigheter, i afseende på ifrå-

göwarande förslag, torde förtjena närmare uppmärksamhet. Den ena är den, i de äldre Prästförfattningarne, enbivilligen påbudna gessällwandringen. Det är sant, den har undersunden ledt till stora missbruk, och en lat gessäll har i den sunnit ett önskat medel att undandraga sig skyldigheten att arbeta. Men skulle alla inrättningar, i vilka missbruk sig inrotat, derför reut af uppåswas och affkassas, så är fara wärdt, att mångfaldiga institutioner skulle komma att icke länge hafwa bestånd. Om äter denna gessällwandring tillbörligt och ändamålsenligt användes, måste den för handwerkens och arbetsmetsbodens fullkomnande wara af ytterst wigt. Eller skulle icke någon frugt wara att förwänta för ett handwerk, af den practiska kunskap, hwilken winnes genom sådant och handläggandet wid arbete, icke blott i fremmande städer utan äfwen i fremmande länder.

I förbigående och på ett enda ställe nämna utspotten, de så kallade Handwerks- och Slöjdeskolor såsom anstalter, i vilka lärningar må utbildas till gessäll; men i allmänhet antages här att den egentliga handwerksutbildningen bdr winnas å mestares verkstäder. Och detta måste wäl alltid befinnas wara och förblifwa det rätta, så snart man icke will hafwa sådana förtwärlare, som alldrig komma längre än att ibeligen göra misslyckade försök. Ty allt hwartill handtag erfordras, inhentas säkert och grundligt endast genom en oafbruten arbetswäna, hwilken alldrig kan gifwas i en stola. Erfarenheten om hwad som tilldragit sig i afseende på de fria konsterna, bestyrelser detta. Dessa råtna neml. sitt försfall i Europa ifrån den tiden, då hwarje utmärkt mästare upphörde att hafwa omkring sig en stor mängd elever, dem kan beständigt sysselsätta och i sitt så kallade maner indwärd, för att i stället samla dem i de af staterna upprättade Akademier, der professorer, försedde med löner ofta erhållne genom annan recommendation än den af deras arbets förtwärlighet, dagligen meddela några timmars så kallad undervisning.

Stultigen måste man erkänna det wäl beräkna de i det föreslagna påbudet, att hwar och en som anmäler sig att drifwa antingen handel eller handwerk för egen räkning, skall först ställa borgen för sex års kronoutskylder. Ty omöjligen kan den erhållna antagliga borgersmän för en sådan summa, som ej gjort sig känd ämning för ett stadgadt och ordentligt uppbrände.

Sedan nu ett moget genomtänkt förslag blifwit af ständerna i underdånighet framlogdt, öfwer ett ämne af högsta wigt, af allmänna öfwerlyge sen så ifrigt omfattadt och till twars förberedande regering redan förut mycket tillgjort, är det wärkwärdigt att det ännu icke blifwit företagit till stultigt afgörande. Skulle man kunna tillfriska detta några inifrånka och ensidiga handwerkens, i anskningewäg, försökta motwertan? Eller kanske wille regeringen medelst antyda sitt missbilligande af den motsägelse till hwilken ständerna — egentligen dock endast trene riksstånd — gjort sig skyldiga, i det att de wäl antagit och för sin del gillat nu omtalade förslag till en utwidgad näringsfri et; men deremot yrkat uppåswandret af den Öfverhandeln, som från längre tid sedan utgjort en rättighet för inbyggarna i wisa delar af Westergötland.

A f u s t i t.

P a r e n t a t i o n ö f w e r D a g l i g t A l l e h a n d a.

Hwad kan ännu der
Pälens affärer? — — —
Wellman.

Det stora Tidningsrådet, Dagligt Allhandan, som i detta och förtio år oafbrutet fortfarit, att, med sina lummiga grenars flugga, bereda en wälsignad swalka åt denna hederwärdas residensstad Stockholm, finnes icke mer. Den 12 i denna månad emotgiff det sin förwandling. Denna åldriga flam, i hwars topp så många meteorologiska tilldragelser blifwit öfserwerade, wid hwars fot så många bättre hat tar och paraplyer gått förlorade, men såmre blifwit tillwaratagne, så många slags taxor både på den torra och wäta wägen utbasunade, så många böcker, stfwerbellagna pipruswuden, gång- och sånglåder, kanelknopp, galläpplen, god och upprigtig tobak, stypade höststalar och elefanttänder utbudna, så otaligt många frymplingar hulyna med en stärf "wälsittet men wälment", och stultigen der så wägen antständig och hygglig jungfru blifwit öfgerad hos en lika hederlig som hygglig beredare denna åldriga flam, detta wördnadswärde blad har dets förnwind slagit till jorden. Förwänsnade äro de 165 hwilka öfwerståndta med boktryckeriwärrens drag, så förwänsnade hwarje stäntdag mot den uppgående solens

Storgonstråle. Jde mer komma några du'vor att smeka hvarann i desf topp, ej något snöfall att hölja desf blod, ej några fjärillar att i desf stilla lugn återlösa sina wingars förlorade gull. Vid det matiga stenet af en blekt strålände Laterna Magica, se wid den wäldiga båten ligga med afbrutna grenar, söktrosade fogelbon och sönderslitna ip'ndelmät. Ej mer dansa några Ljus och Swart-Alfer kring desf stam med spectakel och soireeannoncer i sina händer, och posthornet som kängde på desf grenar, är af den brusande Curus språkt och förberwadt. I sanning må wi härwid med den lända poeten insämma: Allt förwandlas, allt går omkull.

Dagligt Allehanda föddes, af hederliga och rättssaffens förältrar till werlden, den 25 November 1767, och blef inskrifwen i församlingen med denna blygsamma dopsedel:

"Gifwes härmed tillkänna, att detta slags Blad, under namn af Allehanda, som för några weker sedan bdrjat att utgifwas uti Kongl. Tryckeri-Boden en a två gånger i wekan, skall utkomma flodan Tolf förmiddagarne hwar Ed. tiedag, (undantagande Lördagen, då Wefobladet utgifwes) Söndagrellerne måge nu i början blifwa få eller flere; men som affgaten med denna inrättning i synnerhet är, att innom denna Kongl. Residence Staden, utgesfar efter det sätt, som på en del utrikes orter är brukeligt, gifwa dageligen rädga underrättelser uti Handels, Deconomie och Politie mät, såsom hwad ifrån Landet och ellers inkommer till Staden och finnes till salu eller köpas att löpa, med priser; och ofbrunnmelige esterrättelser om timade borttarningar, stöder, rymmare, med mera; Så tilldröjer man sig, att Stadens respective Inbyggare, torde detta företagande med wälbehag anse, och sig deraf efter det goda ändamålet betjena, hwarwid å utgifwarens sida all möjlig och willig tjenstfärdighet skall witas".

Det må då, lika om allting annat i sin begynnelse, högst oberogt, och det ringaste amonceblad i landeorterne är nu äro en The Times mot hwad detta war wid sin födelse. Men efterhand tillwarte det och söksfrades så, att det till och med blef en samlingsplats för recensioner, wätra lekar och strider.

De fleste af våra lärare ihogkomma det dock sätenligen endst under den ruggiga form det ägde sin första förwandling, hwilket senare troligen wäde desf ödd, då det är en allmänt bekant och erkänd medicinsk regel, att gamla wanor äro wäldiga att bortlägga i synnerhet på å derdomen. Tilltagande förtretligheter och inträng i de fordna rättigheterna, och flyndade kanske också desf lekamens snara upplösning.

Märkwärdig blifwer i alla fall desf hädangång för häfdeförstaren och den tänkande. Den 12 Januari får till sina fordna jemwäl tillägga denna nywerldskatastrof. Wi säga fordna; ty wi påminna oss härwid, att den 12 Jan. 888 timade Carl den tjockes ödd, hwarerfter alla de små stater uppkommo, som sönderdelade Frankrike och Tyskland i Greffskap, Markgreffskap, m. m. Wdare lät Fredrik I Alexiewitsch, på samma dag 1632, fösta på elden alla adelsdiplomier i sitt rike, och år 1807 föregick på den 12 Januari den stora krutexplosionen i Leyden, då ett fartyg lastadt med 70 fat krut sprang i luften och sörförde 800 hus.

Dock ware det nog taladt till den allidnes wärd. Wd desf graf ser jag dig, Stockholms hederwärdiga Dagblad, såsom den närmaste anförwandten, gjuta saknadens, slägtskapens och wänskapens bittra tårar. Låt dock icke sorgen alltför mycket öfwerwäldiga dig. Ware det din tröst, att du snart skall återfinna den begråne!

Och I öfrige hans medbröder på tidningsbanans spegeln eder i efterbömnet af detta utslöknade lif, och betänken eder egen förestående förwandling. Kommer den icke nu, så kommer den framdeles; ty allt är förgångelshens herrawäde underkastadt. Så wären wise, förhåswen eder icke; lika så lätt som et blad ryckes af minsta wind från sin gren, så kunna I också falla från eder förmenta höjd, då fan I quäda såsom fordom Trojanerne saima Troes: I sion är fallet, såtom of gå att lösa nya höföder; — men länge torden I på det brusande werldshafwet så irra omkring, innan I finnen en sådan.

Stockholm, tryckt hos Carl Gustaf Holm, 1826.

R o m e t e n.

N:o 6.

Örtdagen den 21 Januari 1826.

Inrikes Nyheter.

Stockholm. Sittidne Torsdag firades på Kongl. Slottet Hof-Stallmästaren Grefve G. C. Fröblichs bröllop med Hof-Fröken hos H. K. H. Kronprinsessan, Augusta Taube. Brudgummen afhentades af Hufe-Marskalken i en med 8 hästar förspänd wagn, omgifwen af Fackelbärare. Wid wigseln täktes H. M. Konungen sielf företråda brudgummens fars ställe. Marskalkar woro: Förfsta Hof-Stallmästaren Herr Grefwe Brabe, Hof-Marskalken Herr Grefwe Poße, samt Kammarherrarne Herr Grefwe Wylbenstolpe och Herr Friherre Munk.

Herr Grefwe Fröblich lärer nu hafwa blifwit utnämnd till Ståthållare på Haga och Wärfvads Rongl. Lustlott.

Ännu några reflexioner med hänseende till Afhandlingen i Swea 8 Häfte, om "wert Fäderneslands Lagstiftning i anledning af Nya Lagförslaget."

Denna afhandling hade blifwit föranklad af en warm önskan hos dess förf., att wid ett ämne, måhända det viktigaste af alla, fästas allmänhetens mer eller mindre uppmärksamhet. Att denna affigt till icke ringa grad ägt framgång, har hos förf. wäckt den tillfredskännelse, som en följd af dess, så wäl som hwarjes, fosterlandets ärfande, medborgares intresse wid frågawarande nationella företag, i dess fullbordan af oberäknelig nytta på kommande tidsådrar. Det har desutom varit en erfarenhet, den förf. wore färdig att räkna bland tidens goda tecken,

att ej, då man bestämdt yttrar sig för bibehållandet af fädrens lagar och inrättningar, genast blifwa öfwerfölad af förändrings-lystnadens forl, — en stormvind, hwars wäldsamma framfart på ett så härjande sätt uppenbarar sig. Twertom har förf. haft den sägnaden att, äfwen ibland dem, hwilka för öfrigt ställa sig ifrån honom i grundsätser, finna bifall för den ytrade öfwertygelsen.

Att nemligen noggrannt och owäldigt pröfwa det gamla, som man ernar förändra, tillhör redan det sansade allmänna omdömet; för wetskap- eller lagförstäraren är det en pligt, förestafwad honom af naturen i hans äliggande; men ej nog dermed, han har en annan lika ansvarfull skyldighet, att, wid pröfningen af det fordnade lagbudet på ena sidan, och sin egen idee till förändring på den andra, inom sig afswartligen betänka alla de omständigheter, som härwid böra komma i betraktande. Det war med en kort utweckling af dessa, som förf. i Swea ansåg sig böra börja sin afhandling. Men då äfwen en tillämpning deraf borde ske, walde han hwad i ordningen war det förfsta, neml. Gisternäss Balken, hwarutur några exempel hentades.

Uti N:o 24 och 25 af denna tidning för 1825 har en artikel blifwit införd, hwars förf. i allt synes instämma uti Swea Afhandlingens grundsätser. Men att han finner meränämnde afhandling icke utbäma ämne är lätt förklaradt deraf, att densamma påfaller blott en bökian, hwars fortsättning omfattar de en hel Afdelning uti Swed. rätts, mer eller mindre allmänheten. Äfwenwäl medgifwes lika otwungnet, att granskningen af G. W. hade kunnat wärd mera fruktbarande, om det ingåt i förf:s plan att i alla omständigheter granska berörde Balk. Men detta war icke affigten; han wille för den gången

endast "factiskt och exempelvis ådagalägga riktigheten af hvad blifwit allmänneligen antydt, men ingalunda ingå i någon fullständig granskning af det utkomna Lagförslaget" (Sid. 32.), och ansåg den anförda bökian för detta ändamål tillräckligt. Förhållande till det fullkomligt enahanda tänkesätt som förhållande, har Inskändaren anmärkt, att det Æsthetiska i vår gällande lags framställnings form, åsvenledes på det fördelattigaste utmärker densamma. Då han derwid medgifver att förhållande, enligt hvad saken fordrade, gifwit sitt välgrundade bifall åt den oesterhärmerliga "uttrycks fullheten" och klarheten" i vår Lags framställningsföretag, torde hela frågan hänföra sig till en olika bestämning af ord, icke af begrepp, och uti ett så magtpåliggande ämne, som det förhållande, anser förhållande, hvarje så bestäffad twist böra undvikas.

Uti den ifrågavarande nypfattsen i tidningen Kommeten förekommer en anmärkning, som wiserligen förtjenar uppmärksamhet, och det är egentligen för att i detta hänseende säga sin tanke, som förhållande nu yttrar sig: Der anføres nemligen, "att om en fullkomlig omskrifning af vår corpus juris icke är af behovet påtallad, så tyckes deremot en reuision deraf vara, om också just ej alldeles oundgänglig, åtminstone ganska nyttig." Detta är en fråga, som förhållande skulle önska sig tillfälle och utrymme att grundeligen utreda; men då en sådan speciellare framställning skulle blifwa alltför widlyftig, måste han för denna gång instränka sig till följande reflexioner.

Så väl lagstudium som lagförhållande är för närvarande betydligt försvåradt, genom en alltför stor mängd af förhållande och förändringar. Man kunde med flit indela dese i tvänne classer: 1) Allmänna, hvilka upphäwa eller förändra stadganderne i vår lagbok, 2) Ser skilda som icke angå de i vår allmänna Lag Codex förekommande ämnen. Denna classification, ehuru af sakens natur förefriswen, synes dock ingalunda hafwa legat till grund för de hitintills gjorda Samlingarna af våra förhållande och stadgar. Så väl förhållande af de, ifrån Lagens utgifwande till år 1807 utkomne förhållande, (förhållande och utgifwen på Kongl. Maj:ts nådiga besallning), som och förhållande förhållande deraf till år 1819, (med Kongl. Maj:ts

*) Flere af de i Svea införda exemplen bewisa just detta, och Justit. har selt anført ett af dem.

nådiga tillstånd utgifwen), äro på intet sätt redigerade efter oswan angifne grunsatser. Deraf, åsven som af en anledning, hwilken snart skall anföras, uppkommer dessa Samlingars om ej oanvändbarhet, åtminstone mycket försvårade begagnande, i wisa fall förwillande för läsaren. Att 1807 års Lagssamling i dessa afseenden är ännu mera obrukbar än dess författning, kan till en del väl vara följd af den ojämförligt större tiderymd den omfattar; men och till största delen af brist på alla strånga principer i dess ordnande. Dess titelblad ger väl tillkänna, att "de till efterlesnad gällande stadgarne äro under allmänna Lagens Balkar, Capitel och SS. upptagne"; men ty wår tilläggas "ämnen som äga med dem ett närmare sammanhang." Det är, förmoder wi, obestämtheten af detta "närmare sammanhang" som wället principlösheten i hela redactionen så att Digester eller Pandecter uppkommit, i stället för det som borde utgå "Elementa juris" i Romersk mening, och hwar på de Justinianiska Institutionerna utgå ett så förträffligt exempel, wårdt att efterföljas. Af ingen annan orsak kan förhållande förklarade förändringar af de högst enskilda stadganden, hwilka i alla Balkar förekomma, men mest i Byggningsbalken; såf. Landtmåteri-förordningen, Landtmåteritaxan, Enskiftesordningen, o. s. w. endast wid 1 Cap. åsven 1819 års Lagssamling råkar i samma misstag, då den i B. B. inför de helt och hållet speciella Deconomiska förhållandegarne, angående t. r. Decognitionsfogar wid 10 C., rörande Post-hemman wid 26 C., o. s. w.

Det är på sådant sätt våra hitintills gjorda Lagssamlingar wårt till en högst beswärlig mängd. Men desutom, och denna widlyftighet oaktadt, saknas åtskilliga mera wäsentliga och wigtiga lagförändringar, eller äro utdragen rerutur så ofullständiga, att läsaren med mycken mada måste förskaffa sig huswudsförhållandegarne, eller äro förhållandegarnes ord ej återgifna; o. s. w. Då här till kommer att en Samling af de icke så förändringar, som ifrån 1819 slett, ännu helt och hållet saknas, torde man icke misstaga sig i det omödmot, att en åtgärd i detta hänseende är af det allmänna behovet påtallad. Förhållande har haft flera sådana anledningar att erfaras, det åsven Lagens tillämpare deltaga i enskilda

*) Samma ord förefinnas åsven på Titelbladet till 1819 års Lagssamling.

garne för detta behöfs afhjelpande, då det uti icke ringa grad fördrer deras äfwen ammars alltför trängna arbete.

Men om det således må anses otwifswelagtigt, att en reuision, som omfattar alla allmänna Laggens förändringar ända ifrån dess utgifwande, är dels behöfwelig *)), dels allmännyttig, så blifwer den andra frågan: huru ett sådant företag skall verkställas, på hwad sätt det tjenligast bör genomföras? Att det swärligen kan åwägbringas utan regeringens serfästta uppdrag, anser förf. så mycket sannolikare, som i alla händelser den fullbordade samlingen torde böra af Konung och Ständer stadfästas. Hwad åter methoden derföre beträffar, så har redan ofwansföre blifwit antydt, att alla serfästta stadganden borde derutur förwisas för att i sina speciella afdelningar intagas: de tillhöra ingen allmän Lag. Likaså tydligt är, att öfrige angifne origtigheter eller ofullständigheter borde ur den nya, ändamålsenligare Lagsamlingen utgå. Men, detta oaktadt, återstår wid en så bestafad redaction walet emellan följande alternativer: ett neml. antingen omarbete så wäl Lagboken, som öf sednare författningar, d. w. s. låta ur Lagboken dels utgå de stadganden, hwilka genom sednare författningar blifwit upphäfnas, dels i de ännu gällande införa de ändringar eller tillägg som sedermera tillkommit; eller, att låta lagtexten qwarstå såsom den nu befinnes, och under hwarje § lik som commentationens införa, att den blifwit upphäfwen, eller på det eller det sättet förändrad. Den förra methoden, ehuru kanhända mindre antaglig i det hänseendet, att det skulle ge Lagboken ett mycket förändradt utseende, med bibehållande likwäl af dess fordna principer och äfwen förra stadganden, i det fall de ej sedermera undergått förändring, wore wisserligen det för användningen lämpeligaste, så wäl emedan man genast i lagtexten funne uppgifwen den gällande lagbestämningen, som öf emedan ingen enda citation af Förordn. o. d. behöfdes. Det sednare alternativet åter skulle hafwa förtjensten af historisk fullständighet för sig, enär derwid uppgafs den författning, hwars anförda stadgande utgjorde den ifrågawarande förändringen.

Ännu en tredje method wid denna redaction skulle kunna föreslås, den nemligen, att såsom hittills i en ifrån Lagboken Skild Samling upptaga och redowisa de steddä förändringarne, med undwäkande likwäl af alla ofwan uppgifne i våra Lagsamlingar förefunne ofullkomligheter. Hwilkendera method *) än följdes, och förf. är icke ense med sig sjelf, hwad han härwid skulle tillsyrka, så winnes dock ändamålet, ehuru möjligtwis på ett mer eller mindre fullkomligt sätt. Den nu så högeligen kånbara och erkända bristen på en ordnad sammansättning af de nu för tiden gällande allmänna Lagstadganden, afhjelpes nemligen, om arbetet utföres af personer med tillräcklig både juridisk och historisk saksänedom. Ty att ett sådant företag, om det på ändamålsenligt sätt skall genomföras, fordrar både en skarp granskare-blick, genomträngande så wäl Laggens som förändringarnes läre mening, och ett naturligen fundt, genom wetenskaplig forskning utbidadt omböme, hwilket wet att skilja hufwudsalet från bifallet, wäsende från yta, erkänna wi sjelfsman. Ett försohl †), i denna anda och mening auctoriseradt, skulle dock, om det åt den verkligt skicklige uppdragges, anses af förf. såsom ett af de mest allmännyttiga företag för fäderne-landets Lagsättning.

Men då det med denna uppsats war ändamålet att till begrundande framställa dessa reflexioner, hwilka författaren, i åsande med hwarje aman äminstone i nitåskan för wetenskap och fäderne-land, inom sig länge betänkt, så tillägges slutligen den önskan, att swårigheterna wid vår närwarande lagtolkning och lagförföring, på det ena eller andra sättet besegrade, måtte till rättwisans och fosterlandets fromma, småningom afhjelpas och ur wägen rödjäs.

Författaren i Swea.

J. Elden

*) Måhända är dock den först anförda att anse såsom för helgden af Lagbokens oföränderliga helhet förändrande, och bör derföre afstyrkas.

†) Att härigenom ännu ytterligare epoken för försohwet af en Ny Lagbok skulle framstjutas, är genast wid första påseendet klart.

*) Att denna tanke ingalunda strider emot sifningen af Afhandl. i Swea, behöfwer icke för en uppmarksamma läsare bewisas.

Först till en teckning af åtskilliga
ga det förflutna årets Händelser.

(Forts. fr. No 4.)

No I.

Grekiska Frihetskriget.

I Scenen.

En annan Fogelkraft. En del af Grekiska hären.

Botzaris. En Ungling, m. fl.

Botzaris. Du är icke Grek, det råder ditt
tungomål, Från hvad land är du?

Unglingen. Från Sverige.

Botzaris. Det är mig ett alldeles obekant
land. Ligger det långt härifrån?

Unglingen. Flere hundrade mil.

Botzaris. Och det är ett stort land?

Unglingen. På minnen.

Botzaris. Och mågtigt?

Unglingen. Genom sin enighet?

Botzaris. Och lyckligt?

Unglingen. Genom sin frihet.

Botzaris. Ah! det måtte vara ett förträff-
ligt land, och det kallas, sade du?

Unglingen. Sverige.

Botzaris. Det namnet har mitt bra ännu
alldrig druckit; och det har ägt tappra hjeltar, sa-
ger du?

Unglingen. Den tolfte Carl!

Botzaris. Ja så, är det det landet. Ja,
då är det ett tappert land. Men hvilka skal för-
mådde dig då att öfvergifwa fædernebygden?

Unglingen.

Bland höga, granbewurna fjell,

Wid blågd bölja stod mitt fjell.

Der såg jag dagen första gången,

Der lefde jag så fri, så fäll.

Der nido jag wärens blomsterwind.

Med eldig blick, med purprad kind

Sag lyfnade på fogelsången,

Från kronan af min hyddas lind,

Dot — sångens fröjd snart för mig dog,

Sk djupa suckar hjertat drog;

Ly till mig kom ljustockad tårna,

Och upp mot mitt sitt höga slog.

Sag bad om kärlek, då min hand
Hon tog och såg mot fjerran land,
Och hwistade till mig de orden,
Med kind som quällens purpurbrand.

Lag härutaf mig detta swärd,
Och står dig årans lagergård,
Wälkommen åter se'n till norden,
Dess åra och min kärlek wärd.

På höga fjelln en dag jag såg,
Der kom den raska unga wäg
Från södra jordens rika sommar,
Wid swalans sång, wid swanens tåg.

Då grep mig en osynlig hand.
Sag tänkte mig det hjelteland,
Som i din bygd så herrligt blommar,
Med purpurhy, med rosenband.

Det sköna Greklands hjeltelam
På aftenmolnets bäddar samm;
Sag såg dess kämpastuggor nida
Ur årans strålar mot mig fram.

Ditåt, ditåt, så tänkte jag!

En löfrestyfs utaf mig tog

Du hulda, ljuswa englaffida

Till årans hemland seglar jag.

Och så jag steg på solblant wäg,
Som vinden hurtigt lopp mitt tåg;
Snart i de rika blomsterlanden,
Och Greklands lundar jag mig såg.

Botzaris fattar honom härvid i handen och åter honom
sin samm:

En Grekisk officer [kommer springande]
Upp! dödens böjor, svepta uti röl och dam
Re'n wältra under klagoskrån på fältet fram.
Som swarta åskmols fiender marken täcka,
Re'n wilda flammor upp mot solen råda,
Allt står i eld och brand, som brinna kan!

Botzaris.

Ej fåfängt Lurlofråtare man os skall nämna,
Upp! tappre Greker upp, att eder hämna!
Föli wackra yngling mig och wisa du är man.
[Man hör trumman gå och stort werlas]

(Forts. e. a. g.)

Stockholm, tryckt hos Carl Gustaf Holm, 1826.

R o m e t e n.

N:o 7.

Onsdagen den 25 Januari 1826.

Inrikes Nyheter.

Stockholm. Sista måndagen hade fejerliga Nyssa ministern härstädes, Hans Excellence, m. m. Hr Cresive Suchtelen företrädde hos S. M. Konungen, och öfverlemnade derwid sitt creditiv i egenkap af S. M. Kejsaren Nicolai r:s löndebud.

Det omtalas, att Spanska Charge d'affairen härstädes Don Alvarado, på derom gjord begäran, erhållit sitt hofs tillåtelse att återvända till Spanien, samt att en Herr Toledo i hans ställe blivande.

Ättliga förberedande anstalter låra redan vara vidtagne, i afseende på afbrännandet af det stora fyrverkeri, som, enligt hvad redan beaktat är, kommer att gifvas till firande af Carlsdagen, näst infundande lördag.

Strengnäs. Ifrån fru Lectoriskan Haggrens Sterbhus har Gymnasium härstädes erhållit en dyrbare gåfva, af Strengnäs Stifts Prestersklaps serfildade confirmations-akt, (i Original på Pergament) till Upsala mötes beslut af år 1593, daterad Strengnäs d. 21 Jan. 1593; samt Turkliss och Swenskt Dictionnaire med Dialoger och Grammaticaliske observationer m. m., skrifwen wid Bender af P. Carlning, Holmienssis in Swecia 1713; afswen origina'.

Om Handels-Frihet.

(Fortf. fr. No 4.)

Nyttigheten af den enkla och påtagliga sanningen i de äfgror wi uti det föregående hafwa framställt, torde ingen wilja bestrida. Dessa leda ganska na-

turligt till betraktandet af all handel emellan fremmande nationer. Jernsöfvens emellan wärdet af utförda och införda producter, lemnar upplysning om den så kallade Handels-Balancens tillstånd. Denne utwisar, enligt en antagen theorie, huru wida ett folk i sin handel har öfverwigt eller underwigt, såsom det i allmänhet uttryckes, d. å. om det ena landet emottager ett öfverflott i penningar af det andra, eller till detsamma utbetalar sådana. Man föregår härwid, att handels-balancen är för en nation misgynnande, då hon inför waror till ett högre belopp, än hon utför dem; emedan hon i denna händelse är nödsakad att med reda penningar afbetala det öfverflutande. I motsatt fall anses handels-balancen gynnande; ty en del af de exporterade producterna måste wedergållas i flygande mynt.

Då denna lära haft ett så hufvudsakligt inflytande på alla grundsatser och författningar rörande handel och näringar, wilja wi söka att närmare bestämma halten och wärdet af densamma.

Frågan om handels-balancen, bragt till sin enklaste form, blir naturligtwis denna: Har ett land blifwit rikare, i fall det i stället för waror, besitter ett emot dem swarande belopp uti penningar, d. å. i pregadt guld och silfwer? Wid beswarandet af denna fråga, bdr man erinra sig den i det föregående utvecklade satsen, att de wården som emot hwarandra utbytäs, alltid måste vara lika, ehwad de utgdras antingen af guld och silfwer, (myntadt eller ommyntadt), eller af andra waror. Har man en gång klart uppfattat denna äfgr, så blir deraf en tydlig följd, att den ofta omtalade handels-balancen är ett hjernspöke, framfödt af den falska läran, att endast penningar utgdra och bestämma en national förmögenhet. Att dock ringaste delen af ett folks

Hela egendom består i penningar, är allmänt erkändt; äfwen som att ett land behöfwer dem mindre än producter af alla slag. Ingen eftersträfwar penningen för dess egen skull, utan endast såsom ett medel att dermed tillbyta sig waror, dem nödwändighet, beqwämlighet eller högre njutningar erfordra. I affeende på en lättare omsättning och användning har likwäl penningen wiså företräden; men dessa böra i alla fall ej uppskattas högre än de förtjena, eller förwandla all handel till ett sträfwande endast efter klingande mynt. De hopade penningflatterna utgå stuttigen för att tillfredsställa behof och njutningar; och då den enskildte egentligen alldrig tar swar ett större förråd af penningar, än hans dagliga utgifter det kräwa, begagnar en hel nation dem till ett ännu mindre belopp, i förhållande till den warumängd som finnes inom densamma. *) Den betydligaste delen af all utländsk handel uppgöres dock alltid genom byte, ehuru man derwid, såsom måttstock och bestämningsgrund för quantiteten af det lemnade och emottagne, wanligen använder det medlet att uppgifwa dem bägge efter ett äfsatt värde i någon myntsort.

Men icke nog härmed; wi wäga ännu ett steg längre i wåra påståenden. Ett land emottager alldrig och kan ej qwarhålla, ehuru gynnande dess handelsbalance än må wara, en större mängd ädla metaller, än det har af nöden för tillwerlandet af de artiklar, dem nödwändigheten eller luxen gjort oundgängliga, samt till utnyttandet af erforderligt penningeförråd, för en lättare rörelse och omsättning. Allt hwad som öfwerstiger detta behof, är ett öddt capital, hwilket icke inbringar någon ränta eller medför några njutningar, och derför snart åter utwandrar emot waror, hwilka kunna tillfredsställa det merstliga begäret efter de förra. Likaså blir här af en följd, att i fall behofwet af guld och silfwer stigit inom ett land, desamma derstädes importeras, såsom andra efteröfka handelsartiklar. Brist, tillgång, saknad och öfwerflöd afhjelpa härwid småningom hwarandra, samt återställa den kanske för en tid störda jemmwigten. Detta sker lätt och sjelfsamt, der fri handel och gemenskap gynnar den

*) Ärliga productions wärdet endast af fabriekerna i England, uppgifwes till mer än 114 millioner p. st., äfwen med afdrag af rudimaterierna. Summan af de i omlopp warande reda penningar, finnes uppgifwen i nästföljande not.

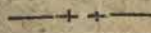
omtänksamma speculationens företag; men äfwen tvång och tryckande band äro råbande, framträdande eller genomsmyer sig det naturliga rättf, och wer alltid herrskande öfwer alla origtiga och läsfögter och beräkningar. Men ett mer än alla örefiska grunder talande bewis, på det svenfagra läran om handelsbalancen, är den omständigheten att stater, hwilka efter uppgifter uti tulltabeller under sefker haft underwigt i handel, och alltså fört gesedan bort wara utarmade, i alla fall bibehållit sig wid sin förra styrka, och stundom deri tilltagit. Med ett ord: hela läran om handelsbalancen leder öfribidigt till ingenting annat, än att uppgöra en hop prydliga tabeller *) , hwilka skola bewisa att ett folk blifwit wiså millioner rikare, då man twer om motarbetat national förmögenhetens tilltagande, emedan ett land, hindradt genom import-förbud att införa utländska waror, icke heller funnit någon uträkning att producera ett mot dem swarande bytetvärde, hwilket naturligtwis skulle hafwa ökat den inre rikedomen.

Det wanliga infastet emot dessa framställningar är, att de wäl kunna i theorien wara rättf, men i utöfningen med de största förluster och en helomde undergång straffa de stater, som af dem låta mistleda sig. Ly äfwen då man medgifwer att läran om handelsbalancen är förwillande, anses dock för ett fattigare land de menligaste följder härflöta af en fri och obehindrad utrikes handel med nationer, hwilka öfwergå desamma i rikedom på natur- *

*) Enligt Englands tulltabeller skulle dess handels-balance, ifrån början af adertonde till början utaf nittonde sefker, hafwa gifwit en tillökning i guld och silfwer af 347 millioner p. st. Hela beloppet af dessa metaller borde alltså numera, under lika gynnande omständigheter, uppgå till åtminstone 400 millioner. Emellertid uppgaf Smith, på sin tid, det klingande myntet till endast 18 millioner för England ensamt; Witt och Price antogo det, öfwer hela Stora Britannien, till 47 millioner; för det närwarande uppskattas desamma till 33, och enligt andra endast till 24 millioner p. st., i både guld och silfwer. Då här till lägges hwad som blifwit begagnadt till prodnader, husgeräder, m. m. hwilket Becke upptager till 50 millioner, så finner man att detta rika lands förråd af ädla metaller står långt under 400 millioner. Likwäl har man derstädes, ifrån Carl 2:s regerings tid intill 1818, utmyntadt omkring 114 millioner p. st. Men då icke en gång Englands öfwerwäggande activ-handel kunnat qwarhålla det klingande myntet, så synes detta wara ett klart bewis på det berättliga i resultaterna af handels-balancens beräkningar.

affter och fabriksproductioner. Skälet plägar vara
 följande: emot utländningens fabriksfram och öfver-
 flödsartiklar, utbytes inhemska waror hwilka äro af ett
 waraktigare värde och hwaraf förrådet snart besfinnes
 uttömt. De införda producterna äro innan fort
 förbrukade, och då har för landet en verklig förlust
 uppkäfft genom de exporterade warorna, med hwi-
 kas hela värde nationalförmögenheten blifwit minskad.
 — Så viktigt detta skäl och synes wid första påseendet,
 så lätt torde det förfalla wid en nogare granskning.
 Det är klart, att de utländska fabrikaterna, m. m. äro
 inköpte emot andra af inländsk production. Sedan
 det inhemska behöfwet af dessa sednare är uppfyllt,
 och ingen afsättning inom landet widare att hoppas,
 upphör naturligtwis allt widare producerande, i hån-
 delse ej en utväg brynar sig till en ökad consump-
 tion, genom utbyte till utländningen. Hwad i an-
 nat fall legat begrafwit i jorden eller obegagnadt
 såsom rudimaterie, blir till export bearbetadt. Den
 nya afsättningen måste således, långt ifrån att min-
 ska national välmågan, twertom öka densamma, och
 tillika utbilda den inhemska industrien och arbetsfö-
 mågan. Ett större antal arbetare erhålla sysselsätt-
 ning, capitaler sättas i omlopp, och landets rikedom
 fästas med hwarje ny producerad wara, den må se-
 dan öfverstadna eller utgå emot en annan utländsk.
 Det är, oaktadt hwad man derom annorlunda welat
 yrka, alltid en fördel för ett fattigare land, att stå
 i öppet handels förhållande till ett rikare; ty detta
 sednare har förslag att inköpa det förras producter,
 att lemna förskottet till nya och mera utwidgade
 rörelser, samt att göra stora beställningar af waror,
 dem den inhemska producenten kan framalstra †).
 Genom consumption minskas en national välmåga
 blott i det fall, att den öfverflödig productionen;
 förhållandet är härwid detsamma, om de åtgångna
 warorna äro inhemska eller utländska. — Af alldeles
 lika skäl som en stegrad afsättning ökar produc-
 tionen, måste denna i motsatt händelse aftaga.
 Det är bekant, att Sverige under medeltiden årlig-
 gen urskeppade såd, snö, talg, kött, honing, m. m.
 Men den fria handeln med utländningen förbjöds,
 man wille med konst tillstapa rika städer och nya
 näringsgrenar, och numera har Sverige behof af

dessa warors införsel. En affladnad näringsgren
 är icke lätt återväckt, allramindst hos ett helt folk.
 (Elut. c. a. 9.)

Wisshetens Budord.

En Pilgrim jag såg uti öfnens sand
 Förrad gå.
 Då rådde åt honom en fremling sin hand
 Och talade så:

För wisshetens budord: Det goda wälj,
 Trots lustans strid.
 För jordisk ära och guld ej sälj
 Din samwetsfrid.

Elut kring ditt hjerta af manlig bygg
 En trofast mur.
 Gif wänskapens blommor ditt hägn, ditt skydd
 Mot storm och skur.

Fördröta din wilja. Wi sinnets häg
 Till pligt, till rätt.
 Emot den lockande stärdens wäg
 Ditt alskar sätt.

Om ödet dig hotar, ej weligt fly;
 Bryt middans dam.
 Blott der finnes kraft, hwarest favor gny
 Och storm går fram.

Ifrån passionen gör lös din hand;
 Ditt värde känn.
 Wårt mål är ej tidens. Wårt fosterland
 Är himmelen.

Och bär du inom dig ett lefwande ord,
 Låt det ej dö.
 I människohjertat, en lördig jord,
 Så ut des frö.

Och fostra med wisshet din unga själ
 Till hieltemod.
 Haf osparadt för allmänt och enskildt wäl
 Så lif som blod.

Glad bryna din hydda. Skänk sorgen tröst
 Och ditt beskräm.

†) Ett talande bewis härå lemna, icke land flera andra,
 de Engelska bergwerks företagen, m. s. uti fremman-
 de länder.

Gnwid ditt eget klappande bröst
Den nakne värn.

Wet, Englarne selsve de fälla en lär,
När som de se
En broder, som giuter i nåstans jär
Gugswaleffe.

Wäl dig, om ett echo ur minnets bröst
Från storm och strid,
Dig trofast ledsagar i åldrens qväll
Till himmelsk frid.

Wäl dig, om stjernan, som lysse för
Din barndoms dar;
Som aftenstjerna ännu i din dörr
Står ifa klar.

(Införes på speket begäran.)

Till tidskriften *Swea*, i anledning
af artikeln rörande: Tankar om
människans Frihet, m. m. af Em. Swen-
denborg. 8de häftet pag. 71.

Det är märkwärdigt om icke obefordrigt att man brukar recensera och kritisera tryckta arbeten, utan att framwisa en enda rad af förf:s yttranden, till skäl för rättwisan af sitt utslag. Kan man wisa sig mera partiskt? Detta händer i *Swea* (i Tidskriften nemligen) som oftast, och denna gången har rec. äfwen icke wetat påminna sig den gamla moraliska regeln: quod aliis vitio vertis ipse ne feceris; ty han anklagar förf. för en ickelig sammanpöcning af yttranden ryckte ur den namngifnes (Swedensborgs) arbeten, utan afseende på den systematiska förbindelsen ur hwilken de blifwit löslitne, och sjelf anför han dylika sammanpöcningar, likwäl endast ifrån 2:ne af Sw-gs arbeten, då förf. hemtat sina ifrån nästan alla, och rec. har troit sig dermed bestyrka sin mening motsatt förf:s. Men förf. har redan sjelf utdröjt sin tanke, om dessa stenbara stridigheter i selswa det kritiserade arbetet, i sin adreße till läsaren, och ådagalagt att bägge meningarna äro sanna efter förklarung, för hwar och en som kan lämpa den ena eller andra till sig. Förf. har wissat dylika stridigheter i selswa Bibeln m. m. Rec. finner såkert tillwäl att de meningar som förf. der utdragit, äro Dogmer fullständiga och afgrändade utan andra tillägg, äfwen så wäl som de hwilka rec. an-

fört; men att de hwilka förf. andragit äro lika väsendtliga, som de hwilka rec. uppstaplat, bewisat af selswa den allmänneliga tron som denborg föreslagit: Ver. christ. Rel. p. 3, näml. att menniskan agerar, såsom af sig sjelf och af sig sjelf, utan af en inslytelse antingen ifrån Gimmel eller Helwete; och att Herren styr så den ena som det andra, finnes nästan på hwar sida af hans arbeten bestyrkt, och se detta är inre i all förtrohet och i all magt hos menniskan, en grundfats in- nerst i hela Systemet, anden deri; hwaraf slutfö- derna måste erkännas öfwerensstämmande med förf. uppgifter, om wanlig Logica skall anses gällande, och icke en sådan, hwaraf rec. gifwit ett märkligt prof, då han säger om förf. att han samlat de ärligaste utdragen, i uppsåt att göra den sålunda misshandlade Theosophen, skyldig till en Fatalisme wä- re än den Islamitiska, hwilket måtte wara bra för endtligt, och straxt derefter säger recens.: att detta icke stett i stendellig affigt, och kort derefter att han för- fattat Sw-g, att förtiga den underbara och owar- ligen gälfwan eller rättare fogdt förmågan, att recensera och bedöma äfwen andras uppsåt eller affigter.

Äf det som här öfwanföres är andragit om Sw-g Systemet, torde rec. finna, att tillräckningen wä- des åt honom af det citerade språket: Wofstafwen dö- dar, m. m.

Försnådesse namnen Islamisme, Fatalisme, m. m. äro wapn för den misnöjde och swage; med sådana försvarar förf. sig alldrig, och ännu mindre anfäller andra. Han påminner sig derwid en ryktbar författares uttalo: tu prends ta foudre Jupiter, tu as donc tort.

Författaren till: Tankar om
människans frihet, m. m.

Wärtelser.

No 6 sid. 4 sp. i r. 18 ff. enighet? l. enighet. sp. 2
r. 5 ff. härutaf l. här utaf.

Stockholm, tryckt hos Carl Gustaf Holm, 1826.

R o m e t e n.

N:o 8.

Lördagen den 28 Januari 1826.

Inrikes Nyheter.

Stockholm. Fredagen Torsdag S. M. Konungens höga födelsedag, behagade hela den Kongl. Familjen biva Spectaklet och taga plats uti stora Logen. — Folksången affsångs.

Operan Zesonda gafs för första gången denna afton. Theaterens wänner stå i förbindelse hos Directionen, som, med så knappa tillgångar, jemförelsevis mot hvad vår Theater egde under dess måst lysande period, på Scenen framkallat en Piece, denna period wärdig. — Uppriktigt måste man stå på, att man ej, sedan Gustaf Wasa först uppfördes, sett något så praktiskt Spectakel. Musiken är, efter hvad vi kunnat fatta, förträfflig, dock torde den mer än en gång behöwas ändras, äfwen af Musiklämnaren, om han deröfwer will fölla ett bestämdt omböme. Decorationerne äro ytterst briljanta och för illusionen återstår intet att önska. Kostymerne äro smakfulla och med den noggrannaste omsorg ordnade; — med ett ord, bgat och drat äro här fullkomligt tillfredsställda.

Sångpartierne utfördes wäl, till en del förträffligt. Fru Sewelin förenade, med sin wänliga stämma sång, denna afton en lätt och behaglig action. Hr Sällström sång owänligt wäl och correct. Afwen Mamsell Widerberg war fullkomligt inne i sin röste så till sång, som action. Hr Kinnmansson war den ende, som ej rätt kunde utföra sitt sångpartie, emedan det låg alltför högt för hans röst. Mot actionen i allmänhet wore ättilligt att erinra, om man, utan obillighet, kunde, i detta afseende, sträcka sina fördringar lika långt, som wid uppförandet af ett flådespel på dramatiska scenen.

Balletten war ganska wacker och swarade fullkomligt mot det öfriga. Sällan hafwa wi med så mycken tillfredsställelse sett någon Opera, som denna. Skulle af högljudda eller uteblifna applaudisementer något werkligt wara att sluta, lärwer detta likwäl icke warit publikens tycke; men wi äro, sedan längre tid wana att icke häraf draga någre slutsatser och wi äro fullt öfvertygade, att pieceen skall winna allt mera bifall, ju oftare den gifwes.

Om Handelsfrihet.

(Sut. fr. N:o 7.)

Det andra wigtigaste skälet man använder emot en fri handel, är afseendet på våra fabriker, hwilkas undergång anses öundwilkig, i händelse af öbehindrad utlänsf medtåflan. Endast deras monopolium att ensamme förse oss med nödwändiga fabrikater kan uppehålla dem, yrkas det, och ehuru man medgifwer, att deras produkter ofta äro dyrare än wänligen äfwen sänre än utländningens, anser deras skyddande likwäl för en national winst, emedan arbetslösheterna och tillverkningskostnaden stada inom landet. Dessa skäl äro till en del olika, och böra derför ferstildt betraktas. Emedan i våra fabriker af alla slag, betydliga nationala kapital äro nedlagde, uti machiner, materialier, n. m. är det wäberligen billigt, att de icke lättsumigt göras oanvändbara; ty dermed är det dras wärde förstört, och statens förmodgenhet för i och med dessamma tidt en minskning, till med summan af alla de enskildas förluster. Men å andra sidan är det ett orimligt förrean, att, sedan landet en gång erhållit inrättningar som äro skadliga eller till det mindsta icke nyttiga, fortsarande ej blott skydda

dem, utan och tillåta det ondas förskande, till ännu
 förrer tunga för öfriga medborgare. Ty att endast
 monopolisten har fördel af det tillfälle han för det
 närvarande äger, att efter godtyckt beskatta alla för-
 vare, — då fremmande medtåflan icke sätter någon
 gräns för hans vinningslystnad, — utan något der-
 af härflytande gagn för fosterlandet, detta är en all-
 månt bewittnad sak, hvilken torde af det efterföljan-
 de blifwa ännu mera klar. Genom en tienlig för-
 sigtighet wid utwidgade rättigheter, att småningom in-
 föra allt flera utländska fabriks producter, synas u-
 tan svårighet de förluster kunna afbådas, hvilka an-
 nars skulle tråffa våra fabriksidkare; och tiden kun-
 de förnä dem att söka vinna warans högre godhet,
 förenade med det billigaste pris.

Hwad åter inkastet beträffar, om fördelen att
 inom landet ehuru dyrare tillverka en product, fram-
 för det att köpa densamma billigare af utländningen,
 synes det wid närmare påseende snart förfalla. Den
 enslidtes vinst eller förlust wid en sådan handel, är
 lätt bedömd; men med hela stater uppsät härwid en
 alldeles olika beräkning, förmenar man. Penningen blir
 qwar i landet, och detta är en hufvudsak. — Förhållan-
 det med penningarnes qwarstadnande, förmoda wi i det
 föregående wara tillräckligt utredt; det öfriga lär
 af följande upplysas. Wid producerandet af en wa-
 ra, åtgå wisa andra, hvilka genom consumptionen
 förbrukas, och således minska national förmögenhe-
 ten. I fall wärdet af denna åtgång wid inrikes
 production blir högre, än wid warans inför af ut-
 ländningen, så har ju landets hela rikedom i sje-
 lva verket gjort en förlust. I bägge handelsterna
 förqvarmer ur statens rörelse ett wist capital *), och
 ersåres af ett annat; men der det afgångna är större
 re wid en lika tillökning, der måste owilkforligen en
 minskning uppstå. — Örringen wid dessa åsigtter
 har allti uppkommit genom det begrepp man
 fäst vid penningen, att densamma wore det en-
 da som förtjände efterstråwas, samt genom en falsk
 föreställning om handels-balance. — Hwarje nation
 har desutom en afgjord fallenhet för wisa yrken och
 näringar, hwat pot den med svårighet indswar sig
 uti andra. Lustfret, tillgång till rå ämnen, me-
 del och utwäggar att bearbeta dem, naturförhållanden,

*) Till kapitaler höra icke stott penningar, utan äfwen
 materialier, förräder, byggnader, redskap, waror, o. s. f.
 m. med ett ord, allt hwad som erfordras till frambrin-
 gande af nya producter.

m. m. gynna äfwen ofta i ett land företrädesvis
 några productionslag. Dessa kunna då inbringa en
 lättare och säkrare vinst än andra företag. Genom
 det tillkonstlade fabriks-wäsendet förloras således in-
 directe äfwen den tillökning i nationalwälmågan, som
 kunde tillflyta genom näringar, hvilka wore mera
 enliga med landets läge och folkets lynne. Den rig-
 tiggaste grundsatsen för staters inre werksamhet må-
 ste således blifwa, att man följer den ledning läget
 och inbyggarnes naturliga arbetssamhet lemna; och
 ehuru manufacturer äro af högsta wigt för ett land,
 böra de ingalunda framtwingas genom monopolier,
 eller flyddas genom uteskängandet af all utländsk
 medtåflan. Sådana parasit wärter twina och wan-
 triswas dock i alla händelser.

Hwad wi sålunda i korthet sökt utveckla, leder
 ofwunget till insigt af de fördelar, hvilka härflyta
 af en fri handel och ett fritt användande af närings-
 fliten. Det är allmänt bekant, till hvilken rikedom
 och styrka både äldre och medeltidens handelsstater
 uppsvingade sig, och hos dem kände man inga för-
 bud, inga product-placater, turendrägeri lagar, seg-
 lationsordningar, m. m. Allt war fritt, och ut-
 heten uppwärte wälmåga, nerf och kraft †). Man
 blef sedan afundsjuk öfwer sin grannes vinst, upp-
 gjorde förbud, ålade höga tullafgifter, samt inskrän-
 ke all yttre gemenskap, för att göra den inre winsten
 så mycket större, och man förlorade sjelf mest der-
 wid. Naturen har hämnat sig; intrång i des fria
 utveckling har bestraffat de twingande med oupp-
 hörliga förluster. Medan hafwa dock liberalare åsigt-
 ter öfwer allt gjort sig gällande; man löstar i de
 flesta länder småningom de hårda banden, som tryckt
 all fri rörelse. Denna gradwisa förändring är af
 högsta värde, emedan alla brådskertade öfvergå-
 gar owilkforligen skulle åstadkomma många förwirrin-
 gar och i grund förstöra ett stort antal personer,
 hvilka uppgjort sina speculationer med hänsigt till
 ett wist gällande system. På ett obehindradt waru-
 utbyte måste alla handlande nationer hafwa sin win-
 ning. Det klar affättningen och denna äggat pro-
 ductionen, och hwarje nytt värde som blifwit fram-
 bragt, är en tillökning till nationalförmögenheten.
 Allt omständigheterna härwid stundom förefriswa nå-
 gra snårre, nödwändiga inskränkingar, att något

†) Skulle någon här möta oss med inkastet om handels-
 balancen, hänwisa wi till det wi lärom framställt i
 föregående nummer.

biträde hos hvarje folk måtte af gällande författningar lemnas, den irre arbetsfrosten, medgifver gärna en hvar, som practiskt haft tillfälle att deltaga i handels- och manufacturernas ofta bögst inweärlade förhållanden; men denne inser tillika, att monopolier och hämmande förbud äro medel att långsamt öfverdraga en frisk genom medicamenter. Den högsta visshet hos lagstiftaren och den djupaste insigt i nationaloekonomiens hemligheter, yttra sig tydligast genom naturen af dylika skyddsorfattningar, så att deras egenkap blir lifwande kraft, icke öfverdraga twinsot.

Litterära och Konst Nyheter.

Köpenhamn. — En ny comedie vaudeville, Kong Salomo og Jørgen Hattemager, af Heiberg d. y., är här mycket i rop. Stycket utgör blott en act, scenen är på Corsör, den wanliga uiseglinge-platsen för resande från Seland till Lyssa fästa landet. Piessen har mycken comist effect, och användes, för att öfverdraga den, med fördel framställningen af det stora inlystande ett wist eller Judiskt handelshus utöfwar på Europas magtägande. Bland vaudevillerna förefomma ett par af Bellmans melodier. — Nielsen, annars mest beundrad såsom Hamlet, spelar älskarens role i piessen. De öfriga här uppträdande äro: Birza, Köpenhamns förta sängerska, Nyge, Staje, Frybendal, mansell Werholm, m. fl.

Wid den i April månad blifwande exposition, komma Thormwaldsens, för allmänheten hittills otilgängliga, arbeten att utställas. De äro följande: Venus med äpplet; Mercurius, afbildande Lugi infomrande, för att öfverdraga honom; en liten Herbergosse, samt hufwuden af den nu regerande konungen och dess familj. Bland dessa anses Mercurius såsom det yppersta arbetet.

Till Recensenten af Noachs Ark, i Stockholms Posten.

(Insändt.)

Min principinnas wagnar, stundar jag att till min Herre framdraga de varmaste tackägelsor för den

finnligt ironiska recensionen, hwars ädla slyftning wi med stor rörelse genomskådade; ty när smillet och det goda hjertets så framdraga hand i hand, och icke äta för rof att inför den såkunniga gdra sig till narr på immateriel wäg, till en medlemmiskas materiela hälsa, då tycker jag mig se den aktningewärda prestmannen, som på gästgifwargården dansade bisörn, till förmån för socknens fattigkassa. Den hellsörskasse ett sådant ädelmod fordrar, kan blott en så, sådan som Stockholms Postens, prestera. Dess rika löb ligger i medwetandet att äfwa werkat det äfvsyftade goda, och är det derföre en dubbel glädje att få underrätta, huruledes, genom min herres lyfligt fingerade omwilla, Arken wunnit en fördrad fart. Enkans tacksamhetstärar hafwa lifasom inwigt det framför mig liggande exemplaret af Stockholms Posten No 11. Sjelfwa det spåda barnet har i glöddjen utgjutit sig till min Herres ära. Mätte sådant falla såsom olja på Herrens goda hjertas Westa-eld.

Men tyvär tänka icke alla så. Jag har i dag nödgats uppsäga en informator, för hans fritänkeri i denna sak. Han läste ert blad, och icke insende den fina förställningen, utfor han: "Är detta en recension? Har då den människan ej en gnista aktning för den publik han will synas smidra? Om också författaren till Arken wäl kunnat låta bli att maculera sin pies med ett namn och med parodien af ett arbete, som egentligen icke kan parodieras, så kunde wäl detta bli ej frifalla referenten från den erkända förbindelsen, att gifwa sina prenumeranter en ungefärlig redowisning för denna product af bokpressen, och att således gdra reda för dess öfriga hufwudfel eller möjlige förtjenster, dess slyftning, o. s. w. Wille han det icke, eller swexer han sin oförmåga i den privata harnens lumpor? Mot sig tror den händelsewis särade släckaren alltsammans riktadt, lifasom grodan, hwilken under en militärtrupps rörelser kommit till korta under någons fot, skrifer blwer det med henne började friget, och will för sin person interessera exercisens älskare. Swarfbre så taga åt sig? Swarfbre, så ofta något löbligt nämnes, utropa: voilà quelqu'un qui me connaît? Wäl han gärna med naio hellsänsta anse sig för den personifierade platthetens centrum, för den punkt, som just skarpest träffas af foren; men hwad angår det öf? — Då den af ättöjet förförliga har så swårt att wälja mellan de twenne alternativer

na, att swara eller tiga, hwarföre griper han icke till det tredje, för hvilket man säkert skulle hålla honom räkning, det componerade medlet, att först ångra och offentligen afbedja sina många litterära så wäl uppsättliga som swaghetsfynder, och sedan genom tydnad wisa verklig bättring. För har han dock icke att hoppas någon ro; ty så ofta han blyggar sin mun, gifwer han, såsom han årligt bekänner, straffaren watten på sin qwarn. Hade hans elände någonting pikant, hans enfald någonting originelt, wore det dock en hugnad för läsaren; men då man så utan alla partier will wara parti-representant, blir man alltför ledsam. — Han säger sig ingen ting lida af åt hjert, och wi gratulera honom till denna såkra plats, der han ingenting har att förlora. Han hotar att materielt förswara sig; hwarföre har han icke långesedan wetat att så nyttigt använda den klapp, hvilken han blott i sina Drömmar kunnat anse för en Vegas? Han talar om lagens wältare, på hwilkas handling hela tillwarelse säkrast witsordar deras libertet, han, som i sina så kallade recensioner af den dumaste partianda låter hetta sig in på gränsen af lagens gebiet ("Stig öfwer eller wik, och du är fånans like"). Han tror sig vara en af den gamla smakens stolpar, om han och egenligen blott är en af de "taggar der du wet"; ty utom Stockholms Postens hjestagna målsmanskap, hade säkerligen den gamla waretten blifwit med mera consideration behandlad. Hwad är hans gloria annat, än ett kuyonstred åt den wänsterhändta renskrifwaren af smakens Ulfser. — Sammansällningen af de tre skrifterna, Arken, Julklapparne och Nyårswandringen, icke insinuationen att en eller annan af dessa kunnat härflyta från författaren till Babels Torn, characteriserar recensentens critiska förmåga lika fördelaktigt, som hans äbla slät uttalar sig i hans fromma utrop."

"Litwål finnes i resationen ett angenämt stycke; ty man kan icke läsa någonting mera komiskt, än det sätt hwar på han till sin fördel, såsom han tror, inför en liten öfversättning ur Begweiser im Gebiete der Kunst und Wissenschaften. Hwarföre sätter han icke kronan på denna nåwete genom att åfwen öfversätta såljande bitar ur Hermes,

1823 N:o 20, p. 331: "Anders Lindeberg, titulär kapten, en man utan allt hwad man kan falla hufwud eller kunsfaper, men med en såkätthet att skrifwa, af hwilken han också i flera brochurer och dagblad, och nu såsom redactör af Stockholms Posten, dragit ränta. Ingenting betydande har han skrifwit; ty åfwen hans Swenska Biografi, Stockholm 1818, är ett ömkligt rase, utan slit, utan förstånd och utan lif. Såsom tom och platt rimmare i det Swenska-Akademiska maneret, har han blifwit belönt med ett pris för en på Alexandriner författad öfålig (sinnlöse) Tragedi, Blanka, Stockholm 1821, och har af tacksamhet sökt att framtränga sig bland den så kallade Nya Skolans wedersakare," och p. 350: "Menmon, utgifwen af A. Lindeberg, utkom först d. 3 Juli 1815, och ihidskwalt den 7 Aug. samma år. Den skulle vara ett litterär-politiskt blad; men författaren förstår hwarken något af litteraturen eller af politiken."
"Men med allt detta måste jag förundra mig öfwer Arkens så. författare, som, ehuru synbarligen utan kallelse till den personliga bitterheten, dock ej kunnat låta bli Hr Lindebergs; — och hwad uträttas dermed?"

Wår Blanka är och blir dock lika sot
Då hennes fader blir och samma — genie.
Till lefens affigt jag förgäfwes gifar;
Hwen wille hund wäl blifwa för ett ben?
En sten förblir i ewighet en sten,
Om och på honom hela werlden — fostar."

Till swar på dessa smådeser används jag det andra brydsamma alternatiwet, det att tiga. Görde jag ej rätt? — Med största högaktning har den framhärda,
Stockholm den 17:de Jan. 1826.

U. A.

På tidningen Kometen för innewarande år 1826, kan, i Herr Normans och Engströms be- handel, prenumereras med 5 Rdr Banco, såsom pelafgiften inberäknd. Ett litet antal exemplar af sjerndels årgången 1825, är, emot en afgift af 1 Rdr 24 p. Banco, ännu att tillgå. Requirenter i landsorterna betala serpsitt 2 Rdr nämnde wärd, för en hel årgång, i Postförwaltar-car- wode.

Stockholm, tryckt hos Carl Gustaf Holm, 1826.